
Seminár SZM—IRT Križovany nad Dudváhom, 15. 12. 2012
Ako docieľiť revolučné komunistické hnutie?

Čo robiť po 20 rokoch? Stanislav Pirošík (Socialistický zväz mladých)

Súčasná situácia v komunistickom hnutí, nie len na Slovensku a v Českej republike, ale na celom svete núti ľudí, ktorí to myslia naozaj úprimne k zamysleniu. Ako sme sa dostali do súčasnej situácie rozkladu, chaosu a ako z nej von? Pri pohľade zo širšieho historického kontextu ako aj vnútrostraníckych bojov a smerovania komunistických strán za posledné desaťročia sa situácia začne javiť celkom pochopiteľná a všetko dáva logiku. Dovolím si tvrdiť, že už pred dvoma desaťročiami sa dal predpokladať súčasný stav akéhosi doznievania formálneho hlásenia sa k marxizmu-leninizmu, ktoré tu bolo už pred rokom 1989 a zároveň istého oživenia skutočného záujmu o marxizmus-leninizmus, čo prirodzene speje do sporov a nezhôd v komunistickom hnutí, samozrejme okrem sporov ďalších. Ide napríklad o spory osobné či o historické spory medzi tvrdým a mäkkým revizionizmom napríklad v hodnotení reálneho socializmu. Tento rok si pripomíname dve výročia – 20 rokov od znovuzaloženia Komunistickej strany Slovenska a 15 rokov od založenia Socialistického zväzu mladých. Hoc situácia vo svete nám dáva za pravdu, komunistické hnutie nie len v našej krajine sa brodí v bahne chaosu, dezorganizácie, ešte stále odtrhnuté od pracujúcej triedy a to bez ohľadu na volebný výsledok KSS alebo KSČM, ktorý je naozaj rozdielny. Rozdiel medzi týmito stranami je najmä v tom, že KSČM s vysokými preferenciami priťahuje rôznych „politikov“ a karieristov a reformistov, ktorí ju už takmer úplne ovládli. V tomto zmysle naozaj chápem mnohých funkcionárov, poslancov či europoslancov za KSČM, pretože im ide naozaj o slušné živobytie a nemalé peniaze, pričom pre vec pracujúcej triedy sa rozhodne nejdú pretrhnúť, čo však neznamená, že nemusia mať „ľavicové“ hodnoty. Česť všetkým výnimkám. Čo je úlohou revolučných komunistov dnes? Rozhodne to nie je prísť do dobrého, hotového a „na ružiach ustlaného“. Našou úlohou je prebrodiť sa cez to najväčšie bahno a na nových a pevných základoch vybudovať revolučné komunistické hnutie – alebo presnejšie revolučnú komunistickú stranu. Táto brožúra má za cieľ poukázať na niektoré názory a tendencie v súčasnom hnutí, ako aj načrtnúť taktiku boja a praktické smerovanie. Brožúra sa snaží pomenovať problémy úplne otvorene a neberie ohľad na to, že sa niekto urazí či označí autora za antikomunistu a rozbíjača. Na niečo také nie je dnes čas a pokiaľ chceme problémy vyriešiť, musíme si ich zadefinovať. Táto brožúra opisuje môj pohľad na vec, pričom netvrdím, že musím mať 100% pravdu, alebo že niektoré tu spomenuté tvrdenia sú nemenné.

1. Súčasný stav v širšom i užšom historickom kontexte

Ak sa pozrieme na to, akým spôsobom prebehla kontrarevolúcia v roku 1989, aké zloženie a charakter mala vtedajšia KSČ (KSS), nemôžeme očakávať, že pár rokov po takom prevrate tu bude opäť revolučné komunistické hnutie spojené s pracujúcou triedou. Mnohí poprední „komunisti“ - ktorým členstvo v KSČ pred rokom 1989 zabezpečilo kariéru, sa zo dňa na deň stali kapitalistami a antikomunistami. Šlo vlastne o vyvrcholenie vnútornej zrady ale tiež vnútorného rozkladu strany, čo niektorí dodnes nepochopili a vinu za november 1989 pripisujú len disentu a západným mocnostiam. Ten, kto tu bol okla-

maný, boli ľudia samotní. Zatiaľ čo bývalí prominenti KSC spolu so západnými kapitalistami si prerozdeľovali majetky. KSS, kedysi strana ľudí, ktorí neváhali položiť život v boji proti fašizmu a za socializmus - sa postupne zmenila na SDE – stranu podieľajúcu sa na rozkrádaní vybudovaného. Mnohí však skončili v iných stranách – aj pravicových. Ľudia, ktorí sa nemohli na túto transformáciu pozerat', založili KSS zlúčením Zväzu komunistov Slovenska a KSS 91. Tu vidíme, aký je dôležitý pomer sil a zloženie strany, vidíme, aký je dôležitý vnútrostranícky boj, vidíme, že je Achillovou pätou komunistického hnutia, všetko vybojované bolo zničené a rozobraté zvnútra. Prihlášku do strany dokáže vyplniť každý! Aj oháňať sa Leninovými citátmi, na to aby ich o pár rokov verejne poprel! A takí ľudia dokážu nie len to, dokážu stranu – ak na to majú samozrejme podmienky - ovládnuť, dokážu sa uhniezdiť na najvyšších pozíciách, dokážu dokonca vyhadzovať zo strany čestných ľudí, ktorí s nasadením budovali socialistické hospodárstvo, čestní ľudia sa im dokonca hnusia, sú im prekážkou, lebo nejdú s nimi. A napokon sú schopní sprivatizovať to, čo títo ľudia vybudovali. Nezabúdajme na to, nerobme sa nasilu hlúpymi, netvárame sa „všetci chceme to isté, lebo sme komunisti“, ale hovorme o tom a poučme sa z toho. **Ani komunistické strany nie sú z triedneho boja vyňaté. A to bez ohľadu na to, či majú 0,5%, alebo sú vládnucimi stranami, ku ktorým s nádejou pozrejú milióny pracujúcich na celom svete.** V stranách tento boj vždy prebiehal, vždy sa robili aj čistky, vždy sa vylučovalo. **Podstatné však je, kto sa očisťoval od koho.** A musíme konštatovať, že marxisti-leninisti tento boj v stranách prehrali. Zatiaľ čo strany socialistického tábora začali v 60. rokoch ovládať revizionisti – západné komunistické strany nastupovali cestu eurokomunizmu čo vyvrcholilo založením „Strany európskej ľavice“, ktorá združuje množstvo reformistických strán vydávajúcich sa za „komunistické“. V niektorých stranách sa podarilo charakter pomerne uhájiť (dnešná KS Grécka či Portugalska), inde vznikli nové strany, ktoré sú svojim charakterom ďaleko revolučnejšie než miestna „komunistická“ strana - napríklad Belgická strana práce. Celkovo však možno konštatovať, že sa s komunistickými stranami udialo to, čo so sociálnou demokraciou počas 1. svetovej vojny – všeobecný obrat doprava. V Československu, kde revizionizmus – pri zachovaní sociálnych istôt, životaschopnosti „reálneho socializmu“ a formálnom hlásení sa k marxizmu-leninizmu, tiež odstavoval presvedčených marxistov-leninistov (napr. za „stalinizmus“), tých menej presvedčených dokázal umlčať práve väčším a nie až tak okatým revizionizmom, hlásiacim sa k revolúčnosti a budovateľskému úsiliu až toto úsilie skončilo rokom 1989.

Dovolím si tvrdiť, že komunistické strany socialistického tábora po roku 1989 zakladali práve takíto ľudia – radoví členovia strany spreď roka 1989. Túto skupinu však nemožno považovať za homogénnu, boli medzi nimi takí i onakí. Ide však o skupinu, ktorá ako jediná mohla položiť základy novej komunistickej strany. Iné skupiny v krajine neboli, pracujúca trieda bola odideologizovaná a dezorientovaná. V Českej republike sa KSC zmenila na KSCM. KSCM sa k bývalej KSC nehlási, zato sa rada prihlásila k jej majetku. Jej zakladajúci zjazd sa niesol v duchu konca 80.tych rokov – teda byť stranou „demokratického socializmu“ a akousi súčasťou dnešného režimu. K niečomu podobnému sa prihlásila i novozaložená KSS. Treba však dodať, že v stanovách KSS je ako cieľ socializmus, podstatná je však jej praktická a teoretická činnosť v tejto oblasti, ktoré tomuto cieľu nezodpovedajú. Tu však opäť treba rozlišovať medzi vyjadreniami vedenia „pred vlastnými“ a vyjadreniami pre médiá či vo volebnej kampani. K charakteru strany však prispievajú i ďalšie faktory ako napríklad zloženie členskej základne. KSS sa v

roku 2002 dostala do Národnej rady a tu sa v plnej kráse ukázalo jej zloženie, charakter a nepripravenosť.

Ukázalo sa, koľkí ľudia nikdy neboli komunistami, ale obyčajnými prospechármi, zrazu sa objavili „odborníci“, ktorým strana uvoľnila miesto, ukázala sa neschopnosť komunisticky reagovať na danú situáciu a netriedne zmýšľanie. Na pôsobení strany v parlamente sa dalo veľa získať, ale aj veľa stratiť a strana so svojim zložením musela dospieť len k druhej možnosti. V strane, ktorá predtým pôsobila pomerne jednotne, sa začali vytvárať rôzne skupiny, či už v parlamentnej frakcii alebo mimo nej. Nezhody v parlamentnej frakcii možno označiť za osobné, nezhody v základni za ideologické. V tej dobe vznikla skupina okolo časopisu Avantgarda, ktorá kritizovala smerovanie strany a vyzývala „komunistov v KSS“ k boju za očistenie sa od týchto ľudí a za boľševizáciu KSS. Odpoveďou im bolo zrušenie niekoľkých základných organizácií a vylúčovanie z KSS i SZM. Niektorí na protest zo strany sami vystúpili, medzi nimi napríklad i spisovateľ Ján Lenčo. Členská základňa, slepo dôverujúca vodcom strany tiež považovala tých, ktorí si dovolili kritizovať za rozbíjačov a „protistranícke živly“ a postup viac-menej schvaľovala. Strana pokračovala v nastúpenej politike aj v spolupráci so SZM.

V SZM však začal stúpať záujem o marxizmus-leninizmus, čo prirodzene muselo neskôr dospieť k novým konfliktom a nezhodám, najskôr na vnútornej pôde so snahou pripomienkovať a dobre mienenými radami zmeniť smerovanie, no po zistení, že sa tým niekto nezaobera, sa nezhody stávali čoraz otvorenejšími. Za začiatok otvorených sporov medzi SZM a KSS možno označiť reformistickú a pro-parlamentaristickú kampaň KSS vo voľbách v roku 2010 s heslami „Ak chcete aby Fico plnil sľuby, voľte komunistov“, „V Česku majú komunisti 13% - patríme do parlamentu aj na Slovensku“ - všetko v duchu „skutočnej“ či „dôslednej“ ľavice – akejsi alternatíve voči Smeru-SD. Na zamyslenie je, že túto sociálnodemokratickú kampaň nik zo základne nepripomienkoval, práve naopak – bolo počuť pozitívne ohlasy, pretože to robila profesionálna agentúra. Odkedy však agentúra vie, aké heslá si má dávať komunistická strana? (viac v prílohe č.1). Strana v rokoch 2010 a 2012 utrpela vo voľbách dve zdrvivúce porážky v podobe 0,83 a neskôr len 0,72% hlasov.

Po voľbách v roku 2010 strana vydala len strohé vyhlásenie, že ÚV spravil všetko čo bolo v jeho silách a že volič na Slovensku chápe pod pojmom „ľavica“ stranu Smer-SD a nie KSS – teda aj táto reakcia sa niesla v duchu kampane – nie protisysémovej strany, ale súťažou, kto je tu ľavica. V dvojčísle Krokov 7-8/2010 sa píše: *Dôvodom porážky KSS v parlamentných voľbách nie je neschopnosť súčasného vedenia. Príčiny siahajú hlboko do vnútra strany, ale predovšetkým do premyslenej a permanentne uskutočňovanej antikomunistickej propagandy...* Šťastí sa dá s týmto výrokom súhlasiť a síce, že mechanickým vymenením vedenia by sa len horko-ľážko zmenila situácia a zaužívaný spôsob práce v strane, kde hlavnú činnosť predstavuje schôdzovanie, pripomínanie si výročí a kandidatúra do zastupiteľstiev a kde inú a aktívnu prácu vykonáva iba časť celej členskej základne. Množstvo ľudí z ÚV KSS (nie však všetci) tiež okrem zasadnutí nikde inde nevidno a aktívny komunista, ktorý nie je členom ÚV a organizuje akcie po celom Slovensku či sa ich účastní, väčšinu členov ÚV ani nepozná. Preto treba spomenúť, že ÚV KSS má na tom rovnaký podiel a je vlastne odrazom situácie v strane ako takej. Všetko to ešte podčiarkuje sociálnodemokratická kampaň, nad ktorou sa nikto nepozastavil. Kampaň v roku 2012 bola o to chudobnejšia, že už neostali ďalšie peniaze a okrem predvolebných novín pozostávala z vylepovania starších materiálov, alebo ne-

vylepovania ničoho (ak nerátame 16 000 letákov, ktoré dal vytlačiť SZM). Tiež sa kona-
lo niekoľko predvolebných zhromaždení.

Vyostrenie rozporov medzi SZM a KSS pokračovalo po seminári vo Vrútkach, kde členovia SZM a zároveň kandidáti na členstvo v ÚV KSS, ktorí patria k najaktívnejším komunistom na Slovensku, popísali situáciu v hnutí. Odpoveďou im bol návrh na vylúčenie zo strany z dielne P ÚV KSS. K tomuto návrhu sa však nikto z predsedníctva otvorene nehlási a tak sa návrh zrejme podal sám. K tomuto návrhu, ktorý bol napokon zamietnutý SZM zaujalo svoje stanovisko (príloha2). Stav tak pomaly, ale isto dospel k situácii v Českej republike, kde politici a prospechári ovládajúci KSČM, zneužívajúci dôveru voličov a starších členov v slovo „komunistická“ vyhadzujú mladých komunistov zo SMKČ z podujatí a cenzurujú ich na propagačných materiáloch. Na stretnutí Čechov, Moravanov a Slovákov v Holíči v roku 2012 už po vzore KSČM nedovolilo vedenie KSS vystúpiť zástupcom SZM. Za „komunistickú mládež“ hovoril zástupca „Komisie mládeže“ KSČM, Lahvička, ktorý nepredstavoval komunistickú mládež ani z ČR ani SR, ale akurát tak svoje osobné ambície. Napokon, mladí a ambiciózní prospechári majú v KSČM miesto vždy otvorené a tak sa môže stať, že zatiaľ čo mladí komunisti roky bojujú a majú z toho akurát problémy v živote, mladí karieristi za krátku dobu sedia za KSČM v parlamente a nič im nechýba. Podľa mojich informácií rozpory medzi mládežou a „komunistickou“ stranou sa prejavujú i v Rakúsku.

Po druhej zdrvivúcej porážke sa začína prejavovať i apatia a rezignácia, otvorene sa začína prejavovať kríza v hnutí. Ľudia, ktorí však myslia boj za socializmus vážne, tí ktorí sú presvedčení o neľudskosti kapitalizmu a to zvlášť v súčasnej situácii, nikdy nemôžu rezignovať a prestať bojovať a začať si žiť „svoj život“ (ale aký život?) Takí ľudia sú schopní brodiť sa aj cez to najväčšie bahno za svojim cieľom. Podobná situácia je momentálne aj v iných krajinách. Ak sa niečo rúti z kopca dole, zákonite to musí dopadnúť a rozbiť sa na drobné. Tak ako komunistické hnutie doma i vo svete. Ide naozaj o to, zvládnuť súčasnú situáciu tak, aby sa spojili zdravé sily (ktorých dnes nie je mnoho) a postavili komunistické hnutie na nohy. Zaznievajú také hlasy, že súčasný stav rozporov je negatívny jav a že by sme sa mali „pre boj proti spoločnému nepriateľovi“ uzmierniť. Tieto rozpory však nie sú žiadnou chybou, ale priamym vyústením situácie, do ktorej sa komunistické strany dostali. Je to vlastne krok vpred a smutnejšie by bolo, ak by sa ani v súčasnej situácii neobjavila kriticky uvažujúca skupina. Mechanická jednota by bola len násilným krokom späť. Viac ale o tom v ďalších častiach brožúry.

V mnohých krajinách vznikajú marxisticko-leninské platformy či iniciatívy, hoc nie v každej krajine je to správne. Niekde sa dá s danou skupinou počítať ako s partnerom, iným sviety marxizmus nie na cestu, ale do očí a okrem maloburžoázneho označovania každého za „revizionistu“ vyvíjajú tieto skupiny len malú činnosť. Nesúhlasím najmä s ďalším triedením na akýchsi „maoistov“, „hodžistov“ a podobne. Nekladme si zbytočne ikony pod nohy, ale hovorme o tom, čo si myslíme a čo robíme a na základe toho nájdime k sebe cestu. Tak ako je dôležité, aby si cestu k sebe našli komunisti v jednej krajine, tak je dôležité, aby cestu k sebe našli komunistické organizácie na medzinárodnej úrovni. To chce práve spomínanú diskusiu a vzájomné spoznávanie sa, ale aj hlbšiu spoluprácu, nie len formálne potľapkávanie sa s „partnerskými“ organizáciami. Aj členovia SZM a vylúčení členovia okolo časopisu Avantgarda si našli k sebe cestu nie preto, že mali na tričku Lenina, ale preto, lebo sa názorovo vo veľkej miere zhodli. Aj preto ich SZM prijalo späť do svojich radov. Vyobrazenie osobností o ničom nehovo-

ri – ved' koľko reálnych reformistov sa oháňa Marxom, Engelsom, Leninom i Stalinom? Ideálne by bolo, ak by v každej krajine, kde nie je revolučná komunistická strana vznikla jedna marxisticko-leninská platforma a buď sa snažila zrevolučnit' tunajšiu komunistickú stranu, ak je to nemožné, tak založila stranu novú. Ak je týchto iniciatív viac, nie je to správne – zvlášť ak ich spor spočíva v menej podstatných veciach.

2. Aké máme možnosti zmeny?

a) potreba revolučnej strany

Súčasná situácia by si vyžadovala revolučnú komunistickú stranu, ktorá má vplyv aspoň v značnej časti spoločnosti, dokáže odhaľovať klamstvá a zámery vládnucej triedy v dnešnej situácii, kedy sa naplno prejavujú kapitalistické rozpory, no z úst oficiálnej propagandy nepočujeme nič o týchto rozporoch, ale počujeme len „rozumné“ názory, ako treba šetriť a škrtať, aby sme zachránili (prehnitú a protiľudovú) ekonomiku, ktorú oni chápu ako jedinú možnú. Argumentmi sú im čísla, schodky, dlhy, HDP, ekonomický rast a nie život obyvateľov, na ktorých hádzu vinu – napr. „leniví Gréci“. Buržoázna demokracia prechádza otvorene do buržoáznej diktatúry, neskôr nie sú vylúčené ani vojny a nástup fašizmu. A aby značná časť obyvateľstva začala sympatizovať s fašizmom, k tomu naozaj nie je potrebný Hitler ani Mussolini. K tomu stačí konzumovať dnešné spravodajstvo, čítať bulvár – skrátka prijímať režimový výklad situácie, kde na jednej strane počujeme o zhoršujúcej sa situácii, no na strane druhej strane sa nepoukazujú na jej príčiny, ale na iné „nezodpovedné národy“, na prísťahovalcov, ktorí „kradnú prácu“ a pod. Týmito argumentmi som sa zaoberal v brožúre „Proletárskou politikou proti fašizmu“. Revolučnou stranou však nemožno myslieť len organizáciu teoretickú, ktorá je povedzme dobre vyškolená vedomosťami a dokáže jasne argumentovať, no pritom tieto argumenty nepoužíva v praxi, ale musí ísť o revolučnú organizáciu a po stránke praktickej, teda nebyť len filozofickým krúžkom.

Taká strana tu však zatiaľ nie je (a nech sa na mňa nikto nehnevá s argumentom, že KSS má v stanovách zmenu spoločenského systému), hoc je tu istá nepočetná skupina ľudí, ktorá by takú stranu dokázala za istých podmienok sformovať, resp. položiť jej základy a potiahnuť so sebou aj ďalších. To, že v našej krajine takáto strana zatiaľ nie je, hoc som presvedčený, že situácia speje k jej existencii, nás nemôže prekvapíť a ani odradiť. Komunistické hnutie utrpelo dočasnú porážku a už v čase porážky nebolo roky v správnej forme. A nabráť nové bojaschopné sily, dostať sa do formy, to chce dlhší, no cieľavedomý proces, počas ktorého nesmieme ustúpiť z cesty ani sa nenechať zhýčkať umelou mechanickou jednotou, ktorá možno navodí pocit početnosti, no aj tak nefunkčnosti a spoločného tichého rútenia sa do priepasti.

b) ako revolučnú organizáciu docieľiť?

Tak znie asi najnaliehavejšia a najzložitejšia otázka súčasného komunistického hnutia, na ktorú sa snažím nájsť odpoveď. Tiež však dodávam, že nájsť odpoveď nestačí, takú organizáciu je potrebné vybojovať. Z minulosti poznáme dva hlavné spôsoby vytvorenia takejto organizácie:

- zrevolučnenie už existujúcej komunistickej organizácie

- odtrhnutie sa a vytvorenie organizácie novej – s revolučným jadrom

Ešte podotýkam dôležitú vec, a síce, že ak na to nie sú kapacity, tak nie je možná ani jedna ani druhá možnosť.

KSČ prešla oboma procesmi. V roku 1921 sa od sociálnej demokracie odtrhla marxistická ľavica a vytvorila komunistickú stranu. V roku 1929 sa zasa podarilo revolučnej skupine okolo Klementa Gottwalda vyhnau' zo strany oportunistov sediacich na vysokých funkciách a v parlamente a zmeniu' jej smerovanie, ktoré opäť skľazovalo doprava, smerom ku kolaborácii s kapitalistickým režimom. Mnohí nepriatelia tejto línie argumentovali tým, že KSČ získala po boľševizácii podstatne menej hlasov ako pred ňou, čo malo dokazovať nesprávnosť tejto línie. Jasne sa však ukázalo, že zásadovosť politiky je dôležitejšia ako náhle a krátkodobé ukazovatele či štatistiky a s Gottwaldom na čele sa KSČ neskôr stala najsilnejšou stranou v republike, jej členovia sa ukázali ako poprední bojovníci proti fašizmu, čím si získali v spoločnosti uznanie a autoritu. V boji stratila 25 000 členov, čo malo aj negatívny dopad na jej charakter po vojne, kedy sa do strany hlásili státisíce ľudí, ktorí by v čase vojny nemali odvahu byť členmi KSČ.

Podme sa tiež pozrieť na situáciu v ruskej sociálnej demokracii. Šlo prakticky o jedinu sociálnu demokraciu, ktorá si udržala svoj charakter a počas I. svetovej vojny sa nestala vojnovým propagátorom. Práve naopak – využila vojenský konflikt na založenie prvého socialistického štátu na svete. Až v roku 1918 sa od sociálnej demokracie odtrhla Komunistická strana Ruska (boľševikov), (neskôr po založení ZSSR, VKS(b)). Dovtedy v sociálnej demokracii Ruska existovali dve hlavné frakcie – boľševikov a menševikov, predtým sa skupiny vytvárali najmä cez podporu jednotlivých sociálnodemokratických periodík.

Čo je však charakteristické pre boje v stranách? Predovšetkým to, že revolučné strany sa docielili a udržali práve tým, že jednotlivé skupiny bojovali a argumentovali proti sebe. Len z tohto boja sa situácia pohla a do tohto boja naopak dospeli doterajšie rozpory v organizáciách.

e) umelá jednota, „strel'ba do vlastných radov“

V súčasnej situácii najmä od ľudí, ktorí majú sklon k centrizmu a umiernenosti zaznievajú také názory, že otvorenou kritikou pomerov a smerovania pomáhame nepriateľovi, ukazujeme svoju nejednotnosť. Je zlé, že sa „hádame“ a mali by sme spolupracovať, lebo našim spoločným nepriateľom je kapitalizmus.

Spočiatku sa to môže javiť ako pekná predstava a vskutku jednoduché riešenie. Tých, ktorí sa hádajú, primáme k spolupráci a takto ľahšie porazíme kapitalizmus. Avšak platilo by to len za podmienok, že by problémom bola nejednota samotná. Nejednota však nie je príčinou, ale prirodzeným dôsledkom politického smerovania KSS. Vlastne táto nejednota je lepšia, akoby tu mala jednota v názoroch pri súčasnej likvidačnej politike. Prečo sme sa ocitli v dnešnej situácii, keď sme boli v minulosti jednotní a v strane sme mali kadekoho? Dokonca sme boli v parlamente a vieme, ako katastrofálne toto pôsobenie KSS dopadlo. Už som spomenul, že tých, ktorí žiadali nápravu pomerov, vedenie strany, ale aj SZM vylúčilo zo svojich radov. V dokumentoch KSS sa síce spomína, že pôsobenie v parlamente nebolo úspešné, ale neboli spravené žiadne kroky, aby sa bol tento politický amaterizmus odstránený. Zabezpečila sa tým nová „jednota“ – zalo-

žená na tichom súhlase, nie na vedomostiach, ale na nevedomosti.

Situácia a **pomery v komunistickom hnutí** (lebo tento boj a profilácia neprebíha len v členskej základni ale i mimo nej) **dospeli do kryštalizácie názorov a nejednote**. Z boja skrytého sa stáva boj otvorený. Taký je vývoj, ktorý sa dal predpokladať a **je to krok vpred**. Predstavme si organizáciu, ktorá sa rúti dolu kopcom a všetci s tým navyše súhlasia. To by bolo státie na mieste, nie krok vpred! Čo znamenajú argumenty, aby sme prestali bojovať v strane a začali spolupracovať? Znamenal by to len násilný krok vzad. Znamenalo by to len sa mechanicky vrátiť k tomu, čo sme tu už raz mali a odkiaľ sme dospeli sem. Po rokoch by sme zasa dospeli len do tejto situácie.

Tiež si nenamýšľajme, že mechanickou jednotou by sme opäť docielili plnšie námestia, ako tomu bolo pred niekoľkými rokmi. Nemali by sme ani o jedného človeka viac ako v súčasnom stave. Po prvé preto, **že pocit rezignácie tým nezmizne** a po druhé preto, **lebo súčasné vedenie SZM sa nebráni spoločným zhromaždeniam a kampaniam s KSS**, práve naopak – aktívne ich so stranou organizuje.

Potrebný k dosiahnutiu revolučnej organizácie je presný opak toho, čo hovoria centristi: **neustupovať zo svojich pozícií** bez ohľadu na to, či sme v strane, alebo či nás z nej vyhodili, bez ohľadu na to, či sme jej radovými členmi, alebo členmi jej predsedníctva.

d) kritizujte, no nie na verejnej pôde a „pred nepriateľom“

Na podobné stanoviská reagoval ÚV SZM vo svojom stanovisku k pokusom o ďalšie vylučovanie zo strany. Toto stanovisko je pripojené ako príloha k brožúre. Len dodám, že vnútrostranícky boj bol pred niekoľkými rokmi realizovaný skutočne len na uzavretej pôde. V tej dobe nemožno ani hovoriť o vnútrostraníckom boji, pretože to boli skôr dobre mienené rady a pripomienky s nádejou, že sa im niekto z kompetentných bude venovať. Tak tomu bolo aj po tom, čo sa dostali na povrch informácie o chystanej predvolebnej kampani KSS. Vtedy som upozornil na jej nerevolučný a sociálnodemokratický charakter – žiaľ, ako jeden z mála. Až po kampani vyšiel na stránkach SZM článok o tom, že vedenie strany namiesto toho, aby poukazovalo na rozpory kapitalizmu, tak ich zahmlieva. No zatiaľ čo dobre mienená pripomienka na pôde strany bola volaním na púšti, takýto otvorený článok rozprúdil diskusie a rozvíril hladinu života strany. Bez takéhoto kroku by sme sa nepohli z miesta, akurát istá skupina ľudí v strane by vedela o našich názoroch, ale nič viac.

3. Aké by malo byť komunistické hnutie?

Úmyselne používam výraz „hnutie“ a nie len „strana“, nakoľko táto problematika sa dotýka ako členov a funkcionárov KSS, tak i tých, ktorí boli z KSS vylúčení, alebo z nej vystúpili (alebo do nej pre jej charakter nevstúpili), no sú aktívni, tak sa táto problematika dotýka členov SZM, jeho spolupracovníkov a sympatizantov. Na druhej strane pri hodnotení treba prihliadať na rozpory a odlišné smery v tomto hnutí, nakoľko jedno ideologické smerovanie neplatí pre všetky subjekty a osoby.

To, v akom stave súčasné komunistické hnutie je, som už popísal v prvej kapitole. Niektorí však môžu namietať, že ak niekto kritizuje, mal predstaviť svoj vlastný názor na to, ako problém vyriešiť.

a) nie ľavicová, ale komunistická strana

Na úvod si položíme otázku o čo nám ako komunistom ide. Ide nám o to, za každú cenu (a zrejme aj v akomkoľvek zložení) sa vrátiť do parlamentu, alebo nám ide o to osloviť široké masy revolučnou politikou a zorganizovať ich v boji proti kapitalizmu, pričom sa nestráňime využívať parlamentný i mimoparlamentný boj? V tomto je základný rozpor medzi dvoma hlavnými skupinami v komunistickom hnutí. Vo vyjadreniach vedenia KSS sa môžeme dočítať, že **KSS chce ísť** (zrejme zaslepená **jediným** cieľom – vrátiť sa do parlamentu) **cestou „modernej ľavicovej strany“** čomu bola prispôsobená aj kampan. Či bola moderná, nech posúdia grafici, určite však bola ľavicová. Slovo „ľavica“ bolo v kampani počuť, často s prívlastkami „dôsledná“ či „skutočná“ ľavica s odvolávaním sa na to, že nie Smer-SD ale KSS je ľavica. Všetko vystihol slogan „Ak chcete aby Fico plnil sľuby, voľte komunistov“. Autorom tohto sloganu, ako aj všetkým, ktorým sa vôbec nezdal divný a napokon aj osobe, ktorá bola vedľa tohto sloganu odfo tená na billboardoch, odporúčam vstúpiť do strany Smer-SD a odhodlane bojovať za splnenie jej programu. Len nerozumiem, prečo sa títo ľudia vydávajú za komunistov. **Pre prekonanie kapitalizmu** (ktoré by malo byť popri krátkodobých programoch a úlohách vždy cieľom, ku ktorému táto dlhá práca smeruje) **však nepotrebujeme modernú ľavicovú, ale modernú komunistickú stranu. Teda neodkláňať sa od revolučnej politiky, práve naopak – viac a profesionálne sa jej venovať, odhaľovať súčasné kapitalistické protirečenia, príčiny súčasného útlaku súčasnou formou, ktorá osloví súčasných ľudí** (pretože sme vykorisťovaní tu a teraz a táto otázka je otázkou dnešného boja). Revolučná politika nemôže byť **len** (to slovo úmyselne zdôrazňujem) o chodení k pomníkom a pripomínanie si výročí. Inými slovami potrebujeme **marxizmus-leninizmus podávaný a realizovaný súčasnou formou**. Hranie sa na jednu z volebných strán, na skutočnú ľavicu a ľudí oslovovať len ako voličov – to vedie tak k existencii jednej z mnohých strán na „ľavom spektre“ kapitalistického aparátu, nič viac.

Je naozaj dôležité čím je nadchnutá naša politika, pretože to je to, čím chceme nadchnúť verejnosť, hoc to nemusí byť jednoduché a priamočiare. Je veľký rozdiel ak ľudia počujú o tom čo sami cítia: o protiludovosti kapitalizmu, o príčinách sociálneho a morálneho úpadku, o falošnosti súčasnej „demokracie“, ktorú my musíme príkladne vysmiať a tiež o tom, že nik iný, len my všetci môžeme kapitalizmus povaliť. A porovnajme si to s ňňukaním o tom, že aj „my-komunisti“ patríme do parlamentu, že nie Fico, ale my sme skutočná ľavica a že my svojich „občanov-voličov“ naozaj dôsledne zastupovať.

b) veľká generačná priepasť

Tento problém trápi asi všetky krajiny bývalého socialistického tábora, kde značnú časť základne komunistických strán tvoria dôchodcovia. Takýto stav nie úplne závisí od vedenia strán, ale ide o dôsledky dlhodobo zlej práce, ktorá siaha aj pred rok 1989. Komunistická politika, hoc je svojim obsahom príťažlivá, nedokázala svojou formou a štýlom práce či odklonom od komunistickej politiky ako takej (napr. členstvo v KSČ pre kariéru

za normalizácie, maloburžoázne správanie sa niektorých funkcionárov, po roku 1989 predovšetkým nekonečné schôdzovanie, kandidovanie do volieb a pripomínanie si výročí bez vážnejšieho záujmu o dianie či napokon prijatie hry buržoáznej demokracie) priťahnuť mladých ľudí.

Na druhej strane sa treba vyvarovať akýmkoľvek generačným rozbrojom a **nikoho nemožno odsudzovať či ponížovať len pre jeho vek či už vysoký, alebo nízky**. Vek sa nesmie stať kritériom pri posudzovaní človeka, ktorý už vopred znižuje jeho status. U každého treba prihliadať na jeho spôsob myslenia, názory, odhodlanosť a akcioskopnosť. Podstatný je charakter a myslenie človeka, nie jeho vek. Možno uviesť množstvo príkladov ľudí, ktorí okrem toho, že hovoria, koľké roky sú členmi strany, ani nepohnú prstom, možno uviesť takých „revolucionárov“, ktorí si prídu raz ročne zabúchať do stola a porozprávať dojemné príbehy z minulosti. Poznáme ľudí, ktorí majú problém zúčastniť sa akcie v susednom ale i vlastnom meste, ale poznáme i takých, ktorí napriek pokročilému veku cestujú po zhromaždeniach na celom Slovensku. To isté platí aj mladých členov či už KSS alebo SZM. Zatiaľ čo jedna časť organizuje udalosti po celej republike, iná časť má problém aspoň raz za rok odpovedať na e-mail, nielo sa ešte niekde ukázať.

Preto je **podstatné, aby sa v revolučnej strane dostali na riadiace pozície dobrí organizátori, aktívni a rozhl'adení ľudia**, ak tu takí sú. A musí to vedieť odhadnúť aj dlhodobý funkcionár, ktorý vidí, že tu je niekto, kto by to zrejme zvládol lepšie. Som presvedčený, že inovatívne (nie v zmysle zrastania so súčasným režimom, ale práve naopak – v zmysle boja proti nemu) a súčasné formy revolučnej politiky majú väčší potenciál osloviť spoločnosť. **A ten, kto tomu bráni, nesie spoluvinu za súčasný stav**. „Síce to celé vedieme do bahna, no my sme tu dlho a máme skúsenosti, zatiaľ čo vy ste tu len niekoľko rokov, tak si nemyslite, že vás pustíme k nám“, aj tak by sa dali zjednodušene opísať názory niektorých funkcionárov, pričom ich „skúsenosti“ sú akurát tak skúsenosťami s vysedávaním na zasadnutiach orgánov.

Aby som však nezabudol spomenúť najdôležitejšie: prioritou musí byť osloviť predovšetkým pracujúcich, nezamestnaných, študentov,... pretože **komunistická strana, aby mohla viesť hospodárske a politické boje a aby mohla v budúcnosti zvíťaziť, nemôže byť stranou dôchodcov**. No nejde len o to, týchto ľudí osloviť ako voličov, alebo ako sympatizantov, ktorí čakajú, čo my spravíme. Ide o to, rozšíriť myšlienky komunizmu, solidarity a triedneho boja medzi túto spoločnosť, aby sa táto spoločnosť dokázala zastať sama seba.

c) má byť cieľom mládežníkov vytvorenie revolučnej strany?

Na seminári vo Vrútkach som spomenul, že **strana potrebuje mládežnícku organizáciu rovnako ako mládežníci potrebujú stranu**. Tieto dve zložky musia spolu čo najužšie spolupracovať a môžu dosiahnuť veľké výsledky. **Aby však mohli úzko spolupracovať, najskôr musia byť v politickej zhode**, musia mať podobné predstavy o realizácii politiky a o cieľoch. To dokáže ušetriť množstvo energie vrhanej do vzájomných sporov, ktorá môže byť nasmerovaná na spoločnú teoretickú a praktickú činnosť. To však neznamená, že sa v takej organizácii nediskutuje a neprebíha výmena názorov, práve naopak – zhoda je dosiahnutá práve tým, že sa diskutuje. No tým, že sa diskutuje môže byť vytvorená aj nezhoda. Všetko závisí od charakteru a zmysľovania organizácii

a jej členov. Ani nezhoda však nemusí byť príčinou rozchodu organizácii, alebo prerušením spolupráce medzi jej členmi. Na svete azda neexistujú dvaja ľudia, ktorí by sa na všetkom zhodli. Buď by šlo o veľkú náhodu, alebo jeden z nich by musel byť bez názoru. Dôležité však je, či je nezhoda v podstatných otázkach či už teoretickej alebo praktickej činnosti, alebo v otázkach menej podstatných.

Ak tu zhoda v základných otázkach nie je, potom je jednou z prvoradých úloh mládežníckej organizácie (ak predstavuje revolučný a nie reformistický smer) vytvoriť revolučnú komunistickú stranu, bez ktorej je hoc aj odhodlaná činnosť mládežníkov do značnej miery bezcieľna, pokiaľ máme na zreteli zmenu politického systému. **Bez strany, ktorá by predstavovala revolučnú politiku sa nie je na koho odvolať a ostávame pri mládežníckych aktivitách.** Kde sa majú organizovať ľudia, ktorí dosiahli vek 35 rokov? Je nepredstaviteľné, aby revolúciu robilo len mládežnícke hnutie. K tomu je potrebná strana, v ktorej naozaj dozrievajú schopní a (ak je to možné) profesionálni revolucionári. Mládežnícke hnutie má okrem vekového obmedzenia aj množstvo ďalších obmedzení a nikdy nemôže dosiahnuť status politickej strany. Sústrediť sa preto na dobré fungovanie aktivít mládežníkov a ignorovať stav v komunistickej strane, nezasahovať do neho je podľa mňa nesprávne. Zjednodušene povedané, ide mi o to poraziť kapitalizmus a nastoliť socializmus, nie o to len vybojovať napr. zrušenie poplatkov na vysokých školách.

d) okolo revolučného jadra získať nových ľudí

So súčasným kádrovým zložením komunistického hnutia môžeme len ťažko vybudovať revolučnú organizáciu. Potrebujeme osloviť nových ľudí – tých o ktorých hovoríme a tých za ktorých chceme bojovať. Pracujúcich a vykorisťovaných – predovšetkým ľudí v produktívnom veku, ale i študentov a dôchodcov. Potrebujeme vytvoriť aktívne organizácie po celej krajine, ktoré dokážu včas reagovať na súčasnú situáciu a dokážu vytvoriť silnú reťaz solidarity, nie len medzi členmi strany, ale i medzi pracujúcimi ako takými, hoc som si vedomý, že toto je pohľad do ďalekej budúcnosti. Aktívne a početné organizácie na lokálnej úrovni dokážu viesť boj podstatne jednoduchšie, efektívnejšie a rýchlejšie. Zatiaľ nemôžeme rozprávať o nejakých „komunitách“ či „samosprávach“, keď na to nemáme dostatok ľudí a musíme riešiť predovšetkým túto úlohu. Čo však robiť, aby sme k takémuto stavu smerovali?

zvyšovať povedomie o našej organizácii

a to všetkými možnými formami. Či už zaplavením miest našimi letákmi, nálepkami, šablónami; propagáciou našich myšlienok a organizácie na internete, vrátane facebooku, youtube či rôznych blogov. Internetovú prezentáciu treba nastaviť na najpálčivejšie problémy spoločnosti, stránka nesmie byť **výhradne** filozofickým, historickým, prípadne prekladateľským krúžkom. Okrem internetu je dobré mať aj vlastné periodikum, ktoré sa šíri medzi ľuďmi či už v tlačenej alebo internetovej podobe. Do šírenia tohto periodika treba zapojiť celú členskú základňu. Takéto periodikum treba tiež prezentovať zvlášť, nezávisle od organizácie ako protipól k súčasným masmédiám v rukách finančných gigantov. Malo by mať samostatný web aj propagačné letáky, aby sa o ňom dozvedeli aj ľudia, ktorí neprídu do osobného kontaktu s nami. Ak sú na to sily, je dobré vytvoriť

redakcie aj pre internetové rádio či internetovú televíziu (alebo aspoň informačný video-kanál). V tejto oblasti sme sa za posledné mesiace pohli dosť vpred a verím že to tak bude i naďalej a že časopis Vzдор sa naozaj stane známym medzi študentmi, pracujúcimi, nezamestnanými i dôchodcami. Všetky naše médiá musia byť spravované na vysokej úrovni, to znamená, že musia mať pridelených ľudí, ktorí sa im bezvýhradne a pravidelne venujú.

Verejné zhromaždenia treba nasmerovať tak, aby boli čo najtrefnejšie, nerobiť ich len mechanicky, aby sme si „odfajkli“, že sme boli v uliciach. Tieto verejné podujatia musia mať aktuálnu formu a musia vedieť zaujať. Radšej menej, no kvalitne. Nebojme sa robiť ani menejpočetné zhromaždenia, ale aj iné akcie, ak sú v správny čas na správnom mieste a majú správnu a názornú formu. Vonkoncom nemusí ísť vždy o protest, kde sa postavíme s vlajkami a nadávame na kapitalizmus. Môže ísť povedzme aj o blokádu, atď. Všetko toto však záleží na aktuálnom dianí v krajine (ohlásenie ďalších škrtov, rušenie nemocníc, tlačenie peňazí do bánk, NATO, otvorenie múzea zločinov komunizmu, prepúšťanie,...) a na tom, čo si môžeme podľa našich možností dovoliť. Nemusíme si zháňať publikum vopred, snažme sa, aby sme ho získali na mieste. Ideálne je, ak sa dostaneme aj do masmédií, hoc často s negatívnym komentárom. Na druhej strane sa treba vyvarovať až nápadnému exhibicionizmu a konfliktu za každú cenu, čo by mohlo vyznieť skôr trápne a zúfalo.

Dobrou formou je tiež prezentácia pomocou petície. Ak zbierame podpisy pod petíciu, musí byť táto petícia v rámci možností propagovaná. Musíme byť známi svojim postojom v petícii. Okrem petície je tu priestor pre šírenie našich propagačných materiálov počas zberu podpisov.

Okrem vlastných zhromaždení treba vytrvalo podporovať iné zhromaždenia, ktoré sú zhodné s našimi požiadavkami (napríklad odborárske), kde ľudia vidia, že ich prideme podporiť všade, bez ohľadu na to, či sú na východe alebo západe republiky a to častokrát ako jediná politická sila okrem odborových zväzov. Mnohí ľudia si takúto podporu nesmierne vážia. Na týchto zhromaždeniach, ak je to možné treba šíriť našu tlač, letáky, niest' naše transparenty.

Požiadavky odborárov však treba podporovať i mimo zhromaždení, najlepšie udržiavaním kontaktov, vzájomnou výmenou informácií (hoc aj s malými organizáciami odborárskych zväzov) a poskytnutím pomoci v rámci našich možností, vrátane medializácie ich problému.

Zatiaľ sme od pracujúcej triedy vo veľkej miere odtrhnutí práve z dôvodu, ktorý tu už bol spomínaný: v komunistickom hnutí je málo ľudí v produktívnom veku. Tam, kde tieto možnosti máme, je potrebné pôsobiť priamo medzi kolegami. Našou výhodou oproti politikom je to, že nie sme pre nich cudzím prvkom, ale sme ľudia spodobnými problémami ako oni. Je iné rozprávať sa s politikom (ktorému podľa ľudí nejde o nič iné ako o hlasy) a je iné rozprávať sa s kolegom. Tiež je rozdiel, ak stojíme s propagačnými materiálmi pred veľkou fabrikou či staveniskom, a ak sú propagačné materiály umiestnené priamo na pracovisku jedným z tých, ktorí tu pracujú. Tu však treba vedieť dopredu odhadnúť situáciu, aby plusy neboli podstatne nižšie ako mínusy takého konania.

Dané návrhy však nemôžu ostať pri „musí sa“, „malo by sa“. Pre každú formu propagácie treba vytvárať plány, postupy, úlohy a treba ich prideliť konkrétnym ľuďom, ktorí ich sú za ich vykonanie zodpovední a to napríklad od zháňania peňazí na tlač, po výrobu grafiky, cez vybavenie tlače až po roznos letákov, o ktorý treba tiež požiadať

konkrétnych ľudí v regióne. Pridelenie úloh a kompetencií platí aj pre časopis, web, facebook. V pomoci nemôžeme brániť ani sympatizantom a preto naše propagačné materiály musia byť ľahko dostupné na stiahnutie.

Ľuďom z okolia tiež treba uľahčovať komunikáciu s organizáciou. Uvediem jeden príklad, ktorý sme zaviedli u nás v Bytči. Tam nás ľudia videli zrejme iba počas osláv SNP, prípadne keď sme zbierali podpisy pod petíciu, rozdávali materiály pred Kinexom.... Do organizácie dlhú dobu nik nevstúpil, ak nerátam seba. Ale ani sa nečudujem, keď tí ľudia ani nevedia, kedy máme schôdzu atď. Podstatné pre mňa je práve zlepšiť komunikáciu a preto vznikol web KSS Bytča, kde sú informácie dotýkajúce sa ľudí v okolí. Ľudia si môžu stiahnuť prihlášku priamo tam a poslať ju na adresu našej organizácie, poprípade nás kontaktovať na uvedený e-mail. Pred tým to bolo možné len cez ÚV KSS. Tento web však treba v regióne aj spropagovať rôznou formou od nálepiek cez letáky, prípadne až po billboardy či inzerciu v miestnej tlači. Vhodné je vyrobiť si aj pečiatku s web adresou a pridávať ju na ostatné propagačné materiály. O výsledkoch však zatiaľ pre krátku dobu od zavedenia webu a propagácie nemôžem hovoriť. Tiež zvažujem možnosť vždy po vydaní nového čísla ponúkať Vzдор na ulici.

e) členská základňa, komunikácia a disciplína v základni

Spropagovať organizáciu a myšlienky je jedna vec, oveľa dôležitejšie a aj ťažšie je potom zapojiť ľudí, ktorí nás späťne kontaktujú, do práce, ale tiež aj do politického vzdelávania sa v rôznych oblastiach na úrovni, kde dokážu seriózne reprezentovať a obhájiť komunistické názory. Seriózni záujemcovia o členstvo vstupujú do organizácie predovšetkým z toho dôvodu, že chcú pomôcť plniť jej ciele, s ktorými sa zhodujú a týmto cieľom sú odhodlaní obetovať svoj čas, energiu a neraz aj finančné prostriedky v rámci možnosti. Ciele komunistickej organizácie predstavujú aj jeho životné ciele.

V komunistickej organizácii sú neprijateľní ľudia, ktorí vyplnia prihlášku preto, aby sa stali papierovými členmi, ktorí s organizáciou ani nekomunikujú, majú problém platiť členské príspevky poprípade **veľmi často** uprednostňujú akúkoľvek inú činnosť pred angažovaním sa v organizácii. (napríklad niekto sa ide radšej korčuľovať namiesto toho, aby sa zúčastnil aspoň jedného stretnutia miestnej organizácie ročne).

V **komunistickej** organizácii sú tiež neprijateľní ľudia, ktorých cieľom je úmyselne organizáciu do viesť na cestu sociálnej zmierlivosti s kapitalistickým systémom a spraviť z komunistickej organizácie, organizáciu „ľavicovú“ či „alternatívnu“. S takými ľuďmi však treba polemizovať, diskutovať, oboznámiť ich s našim postojom, nie len pred nimi „zabuchnúť dvere“. Aj preto treba dbať na dôsledný marxistickoleninský charakter organizácie.

Rovnako neprijateľní sú ľudia, ktorí do organizácie vstupujú kvôli vlastnému prospechu. Takýto ľudia sa objavujú práve v čase, keď organizácia dosahuje isté úspechy, no v čase ťažkostí o nich nebolo ani slychu.

Ďalšou skupinou neprijateľných pre členstvo v komunistickej organizácii sú ľudia nečestní, klamári a morálne zvrátení. Nečestný človek je napríklad taký, ktorý šíri v organizácii klamstvá a zvlášť taký, ktorý hovorí každému to, čo chce počuť. Pred jednou skupinou popiera to, čo povedal pred inou, tvrdí presný opak toho, čo sám navrhol. Čestný človek si stojí za svojim názorom a obhajuje ho bez ohľadu na to či sa rozpráva s oponentom, alebo človekom vyznávajúcim podobný názor na vec. Neprijateľné

v organizácii je tiež vzájomné osobné osočovanie a nedôstojný prístup k iným. Kritizovať treba konkrétnymi argumentmi, ktoré dokazujú nesprávne konanie protistrany. Samozrejme nejde len o to, ako sa človek správa v organizácii. Podstatné je aj to, ako sa správa v živote.

Na druhej strane nesmieme byť organizáciou „elitárskou“ a neprijímať medzi seba ľudí, ktorí napríklad nie sú v politickej, ekonomickej či inej oblasti vzdelaní (a tu si kladím otázku aj ja – do koľkých vecí sa v súčasnosti a rozumiem ja, alebo ostatní, povzdvme v ÚV, a chápeme ako presne fungujú? Koľko rokov nám bude trvať, kým sa zasa niekam posunieme atď.) občas dokonca povedia niečo, čo je v úplnom protirečení s marxizmom-leninizmom, no naše ciele sú im sympatické a chcú sa zapojiť do činnosti. To však tiež neznamená, že sa to má nechať tak a nepracovať na vzdelávaní členskej základne, resp. že sa nemá klásť dôraz na samovzdelávanie.

Jedna vec je napísať, kto by mal byť a kto by nemal byť členom organizácie, na druhej strane však treba zistiť, kto je aký a to je niekedy veľmi zložitú. Pomôcť vyriešiť tento problém môže kandidátska lehota, počas ktorej sa ukáže, ako vážne to daný záujemca o členstvo myslí. Ak to myslí vážne, tak do činnosti organizácie by sa mal zapojiť naplno. O jeho prijatí/neprijatí za člena potom rozhodujú kompetentné orgány, ľudia, ktorí daného človeka poznajú dávajú odporúčanie, či ho prijať alebo nie. Zvažovať by sa pritom mala nie len aktivita, ale aj charakter a politické názory kandidáta. Podobne treba na základe daných kritérií robiť pravidelné čistky v členskej základni. Tu však tiež treba pristupovať citlivo, nie mechanicky, snažiť sa najskôr ľudí presvedčiť, získať na svoju stranu, poháňať ich vpred atď.

f) komunikácia v členskej základni

Aby bola organizácia funkčná, musí v rámci takejto organizácie prebiehať komunikácia. Každý člen organizácie má právo na informácie a má právo sa do komunikácie zapojiť. Práve v komunikácii sa ukazujú rozdiely medzi ľuďmi, ktorí to myslia vážnejšie a medzi takými, ktorí sú v danej veci ľahostajnejší. Tí aktívnejší sami dávajú podnety na stratégiu, jednotlivé akcie, zaujímajú sa, kedy sa bude kde čo diať. Tí ľahostajnejší ani neodpovedajú na e-mail. Komunikácia musí v organizácii prebiehať ako zhora nadol, tak zdola nahor. Vyššie orgány informujú nižšie o svojich záveroch, pridelujú jednotlivé úlohy, informujú o plánovaných podujatiach. Nižšie orgány sa môžu rovnako obrátiť na vyššie so žiadosťou o pomoc pri ich realizácii, dávajú podnety či pripomienky, informujú o svojich lokálnych podujatiach. Je nesprávne, ak o záveroch ÚV, alebo o chystanej celoštátnej demonštrácii vedú iba vedúci predstavitelia organizácie, rovnako tak, ako keď klub robí vlastnú akciu, o ktorej však nikto iný nevie. Správne by bolo poslať pozvánku na túto akciu ÚV, ktoré ju rozošle celej základni a rovnako spraviť s takejto akcie reportáž, vďaka ktorej by sa o udalosti dozvedela celá verejnosť (ktorá by sa napríklad aj vďaka tejto reportáži dozvedela, že v jej okolí pôsobí komunistická bunka). Pokiaľ sa pozriem konkrétnejšie na SZM, je vidieť, komunikácia je oveľa v lepšom stave od Žiliny na východ ako smerom na západ. Je to spôsobené viacerými faktormi. Predovšetkým tu máme lepšie zastúpené kluby a všetci členovia ÚV pochádzajú práve z tejto časti krajiny. Smerom na Západ máme klubov menej a hlavne máme množstvo osamotených členov, ktorí nemajú také možnosti sa stretávať. Tým pádom nie sú medzi nimi ani ľudské vzťahy, ako je tomu vo východnej polovici krajiny. Nižšia alebo žiadna ko-

munikácia znamená aj nižšiu koordinovanosť, akcieschopnosť a nulovú diskusiu o situácii v organizácii, našich cieľoch atď. Na druhej strane však treba povedať, že je to aj na samotných členoch, nakoľko ten, kto má záujem, cestu si nájde a to zvlášť v dobe internetu a rýchlikov. Faktom je, že v západnej časti robíme aj menej podujatí, či už ide o verejné podujatia, semináre... výnimkou je len Bratislava, nakoľko je hlavným mestom. Riešením je docieľiť aj v tejto časti krajiny taký stav, ako je na východe. Musí tu vzniknúť viac klubov, s ktorými musia členovia ÚV spolupracovať a udržiavať kontakty, rovnako ako treba združovať ľudí, ktorí nebývajú od seba až tak ďaleko. Musíme aj na západe krajiny robiť podujatia na ktoré osobne pozveme členov z okolia, kde môžu nadviazať lepšie vzťahy, spoznať sa, dohodnúť sa na spolupráci a začať tak fungovať samostatne. Ideálne by bolo najmä schopných angažovaných ľudí, ktorí by sa stali členmi ÚV a zabezpečili tak podstatne lepšie spojenie s touto časťou základne. Zásadne som však proti tomu, aby sa členovia ÚV vyberali podľa regiónov a to preto, lebo iní, schopnejší sa do ÚV nedostanú, len preto že ich je v okolí viac. Namiesto nich sa tam dostanú takí, ktorí sa na ÚV nemusia ukázať aj niekoľkokrát po sebe a ktorých aktivita nie je zodpovedajúca úrovni člena ÚV. Ideálom však je ak sú členovia ÚV rovnomerne rozložení no zároveň sú hodní tejto funkcie.

Poslednou časťou v podnadpise je disciplína. Môžeme mať perfektne premyslenú organizáciu a systém delby práce, no to nám je na nič, ak nemáme schopné kádre, ktoré premieňajú slová v činy. Ak sa zadávajú jednotlivé úlohy, vždy by mal byť poverený človek, ktorý ich vykoná. To platí aj pre úlohy čiastkové, ako napríklad opýtať sa na cenu tlače, vybaviť povolenie na úrade, dať inzerciu do novin, odpovedať na e-mail atď. Jednotliví ľudia by potom mali predkladať splnenie resp. nesplnenie zadaných úloh. Rozdeľovanie úloh musí fungovať nie len v systéme ÚV (teda že len členovia ÚV prijímajú úlohy), ale v celej základni. A to či už z poverenia ÚV, alebo aj na nižších úrovniach, z poverenia klubu, OV, ZO,... Práve otázka zvýšenia aktivity členskej základne ako celku je veľmi dôležitá pri napredovaní. Inak prísna si môže dovoliť byť organizácia masová a inak menšia organizácia, zvlášť, pokiaľ nemá nespoľahlivého človeka kým nahradiť. To však neznamená, že to treba prehliadať a nezisťovať príčiny neplnenia úloh, ktoré v konečnom dôsledku môže skončiť aj vylúčením člena.

g) potreba profesionálnych revolucionárov

Naviažem na kapitolu o disciplíne. Mnohí sa nemôžu adekvátne angažovať v komunistickom hnutí predovšetkým z toho dôvodu, že sú pracovne vyťažení a okrem toho majú aj rodinu, ktorej sa treba venovať. Tí ktorí ešte nie sú v produktívnom veku majú v tomto výhodu a to platilo vždy, či už pre revolúciu, alebo kontrarevolúciu. Nie je mysliteľné, aby sa niekto, kto je celý týždeň v práci a doma ho čaká rodina, každý víkend aktívne (napríklad cestovaním po republike) angažoval v komunistickom hnutí a rodinu nechal bokom, pokiaľ si neželá jej rozpad. Mnohé buržoázne a reformistické strany, ale i niektoré komunistické strany si môžu dovoliť platiť funkcionárov, ktorí sa môžu takto naplno venovať politickej práci. My si to žiaľ dovoliť nemôžeme a preto nestihneme robiť množstvo práce, ktorú by sme stihali pri menšom časovom zaneprázdnení. Na úvod by nám stačil aspoň jeden-dvaja takýto „profesionálni revolucionári“, ale potom môžeme hovoriť i o ďalších, ako napríklad platených redaktorov komunistických periodík atď. Táto práca môže byť naozaj rôzneho charakteru, od udržiavania kontaktov

so základňou, navštevovaním sympatizantov a kandidátov na členstvo, výlepy letákov, prítomnosť na všetkých zhromaždeniach a pomoc s ich organizáciou, príprava letákov pre konkrétnu udalosť, odpovedanie na otázky od verejnosti i médií (vypracovanie kvalitných odpovedí na 3 otázky niekedy zaberie aj 3 hodiny času).

Činnosť spojená s grafikou, evidenciou či písaním by sa dala ešte zvládať aj popri práci a rodine, horšie je to práve s činnosťou, ktorá si vyžaduje osobnú prítomnosť na niektorom podujatí.

Začnime riešením, ktoré je pre súčasné podmienky bez dostatku financií aktuálnejšie: dôsledné prerozdelenie úloh a kompetencií na väčšie množstvo ľudí. V tomto zmysle sú aj závery VIII. zjazdu SZM. Systém práce musí byť založený na kvalite jednotlivca, nie na hŕstke organizátorov a mase, ktorá len čaká čo sa bude diať, poprípade prezeráť si výsledky práce „tých hore“ a popri tom sa venovať len svojmu životu a záľubám, pre komunistov nespraviť nič, zatiaľ čo iní obetujú osobný život pre hnutie. Práve rozdelením úloh a serióznym prístupom všetkých, alebo väčšiny sa dosiahne kompromis medzi osobným životom a prácou v hnutí. Prvou položkou sú povinnosti súvisiace s organizáciou ako celkom (evidencia členstva, vydávanie časopisu, správa webu, písanie článkov, organizovanie celoslovenských zhromaždení atď.), ktoré by mali byť rovnomerne rozdelené medzi členov ÚV, ale aj radových členov či sympatizantov, ktorí sa ponúknu. Potom je tu práca vo svojom okolí a to nie len geografickom, ale aj v škole či v pracovnom kolektíve, za ktorú si musí zodpovedať každý klub či jednotlivec sám. ÚV nemôže plánovať všetko v každom kúte krajiny. Aj v tomto došlo v SZM od zjazdu k istým zmenám.

V dlhodobej perspektíve však potrebujeme finančnú nezávislosť a potrebujeme vedieť zaplatiť aspoň niekoľkých, ktorí by sa profesionálne a naplno venovali politickej práci a naše ciele si plný úväzok vyžadujú! Financie sa dajú získať viacerými spôsobmi od dôsledného platenia členského (ktoré však v prípade platených funkcionárov vyžaduje širokú základňu), cez štatút politickej strany, ktorá získa výsledok nad 3% (tu však treba dbať na charakter strany, inak idú peniaze všade možne, len nie na zvrhnutie kapitalizmu) ako aj kapitalistickými pákami, kde sa napríklad niekoľko členov za pomoci organizácie zloží na kúpu nehnuteľnosti, ktorá bude prenajímať priestory, alebo sa pokúsia rozbehnúť nejakú firmu, ktorá okrem toho, že zamestná našich ľudí, prinesie aj peniaze do hnutia.

4. Záver

Plán vytvorenia organizácie, ktorá položí základy revolučného komunistického hnutia:

V príspevku som predstavil 3 varianty:

- 1. zrevolučnit' KSS** - som však po dlhoročných skúsenostiach, viditeľnom úpadku a zároveň bariéram zo strany vedenia presvedčený, že to nie je možné. Tiež si nekladme ilúzie, že stačí vymeniť vedenie. Vedenie je len odrazom strany ako takej.
- 2. vytvoriť novú revolučnú stranu**
- 3. vytvoriť občianske združenie, ktoré vytvorí kostru budúcej strany a neskôr sa stranou stane**

Najviac sympatií a všeobecný súhlas získal tretí variant, preto chcem uviesť predstavu na pravú mieru:

1. Takéto občianske združenie nám pomôže prelomiť bariéru 35. rokov, ktorá je stanovená pre mládežnícke organizácie.
2. Vďaka konkrétnemu o.z. budeme mať ZADEFINOVANÝCH ľudí, ktorí majú podobné názory, zmysľovanie a sú ochotní zapojiť sa do činnosti.
3. Medzi týmito ľuďmi už budú priame organizačné styky, nepôjde teda len o našich "podporovateľov", ktorí sú buď v KSS, alebo mimo nej.
4. To nevylučuje, že pod našim o.z. nebudeme môcť kandidovať do zastupiteľstiev, či už pod KSS (ak to bude možné), alebo pod stranou Úsvit, s čím by nemal byť problém, resp. ako nezávislí, alebo aj pod inými stranami, všade však bude značka našej organizácie.

Podobnou cestou sa vydali komunisti aj v Rakúsku, kde bola vytvorená Komunistická iniciatíva, nakoľko Komunistická strana Rakúska sa stala len časťou sociálnej demokracie. Táto iniciatíva by mala čoskoro prerásť v stranu. Treba však upozorniť, že vopred vylučujeme názory spraviť z organizácie "front ľavicových zoskupení", čo znamená, že boj o charakter organizácie je prehratý už v zárodku, takú organizáciu často čaká viac vnútorných sporov ako spoločného postupu, vid' Nová Antikapitalistická Levice v ČR. Nevylučujeme však SPOLUPRÁCU s inými ľavicovými subjektmi pri vzájomnom rešpektovaní sa.

Prílohy k príspevku:

1. K sociálnodemokratickému správaniu sa vedenia KSS

Na poslednom stretnutí zástupcov vedenia SZM a KSS prebiehala rozsiahla polemika o charaktere strany. Zastával som stanovisko, že strana sa snaží byť „modernou ľavicovou stranou“, teda stranou s revolučnejšími heslami ako sociálna demokracia, no pritom obyčajnou volebnou stranou bez revolučného potenciálu a ktorá môže svojim správaním znehodnotiť komunistické myšlienky. Túto stratu dôvery môžeme pozorovať aj počas účasti KSS v parlamente.

Zhodli sme sa, že členská základňa nie je ideálna, že jej prístup, činnosť, náhľady a názory okrem konštatovania „za socializmu bolo lepšie“ z veľkej časti nie sú komunistické. Sústredia sa na schôdzovanie a pripomínanie si výročí. Často jej chýba marxistickoleninský prístup, schopnosť dokázať vysvetliť ekonomické zákonitosti vývoja spoločnosti už nehovoriac o slabom kontakte s pracujúcimi. (Výnimku tvorí len pár ľudí, s ktorými má SZM už roky dobrú spoluprácu). Činnosť sa sústreďuje len na kandidatúru vo voľbách. Vedenie ju vraj chce zmeniť a žela si revolučnú marxistickoleninskú stranu. Tu som však oponoval poukazovaním na netriednu politiku a prax samotného vedenia. Bolo to tvrdenie proti tvrdeniu.

Prečo tvrdím, že vedenie razí reformistickú politiku namiesto komunistickej? Komunistická politika je založená na triednom boji. Strana by mala tento triedny boj odhaľovať. Poukazovať na to, že triedny boj reálne existuje (pretože buržoázia ho popiera a pritom sama praktizuje), poukazovať ako systém pracuje pre buržoáziu a proti pracujúcim. V čase vyhrotených rozporov, kedy pracujúci strácajú svoje práva a korporá-

ciám rekordne stúpajú zisky, sám systém odhaľuje svoju tvár. A za ďalšie, mala by sa na tomto triednom boji aktívne účastniť. Rozdiel medzi sociálnou demokraciou a komunistickou stranou je okrem iného aj v tom, že zatiaľ čo sociálnodemokratická strana nie je za odstránenie kapitalizmu a nie s pracujúcimi úzko spojená (tí jej postačia len ako voliči), komunistická strana by mala byť s nimi spojená, aktívne zastáva a presadzuje ich názory a to nie len v parlamente!

Tiež vieme, komu slúži tento parlamentarizmus. Je úplne jedno ktorá z buržoáznych strán bude pri moci, nakoľko rozhodujú ekonomické zákony kapitalizmu na čele s finančnou oligarchiou a Medzinárodným menovým fondom a nie politici v parlamente, ktorí sa na všetkom môžu akurát dobre nabaliť a dohodiť biznis svojim sponzorom. Títo „zástupcovia“ neslúžia ľudu ale finančným skupinám a inštitúciám. Vždy pred voľbami prebieha karneval rôznych „možností“, „zmien“, programov, sľubov a potom sa všetko vráti do vyšliapaných koľají sociálneho a morálneho úpadku. Žiadna zmena sa nekoná. Komunisti využívajú parlament najmä na šírenie svojich myšlienok, získanie financií a bráneniu protiludovým zákonom. Pozrime sa však na vyjadrenia vedenia a ÚV. Namiesť toho, aby bola pracujúcim odhaľovaná podstata buržoázneho parlamentarizmu, bola im zahmlievaná. KSS tu bola prezentovaná ako strana, ktorá bude dohliadať na plnenie Ficových sľubov a strana, ktorá zabezpečí „skutočný sociálny štát“. Heslami bolo „Ak chcete, aby Fico plnil sľuby, voľte komunistov“ či „...patríme do parlamentu aj na Slovensku“. KSS sa teda ukázala ako strana, ktorá útočí na Smer-SD zľava a tvrdí že len ona dokáže splniť Ficove sľuby. (podobnú taktiku aj keď s obrovským kapitálom razila strana SDL) Teda namiesto toho aby sme odhaľovali pre koho a proti komu tento systém funguje, my hráme jeho falošnú hru. Ľudia, ktorí razia túto politiku majú oveľa bližšie k sociálnym demokratom ako ku komunistom – zvlášť pokiaľ doslovne tvrdia, že dokážu splniť sľuby sociálnej demokracie. Toto nie je pre stranu ktorá si hovorí „komunistická“ žiadnym spôsobom ospravedliteľné. Komunistická strana by sa mala snažiť úplne a najvýraznejšie odlišiť od celého systému – samozrejme pokiaľ je naozaj komunistická.

Správna taktika?

Tento prístup je často ospravedľňovaný ako premyslená a rozvážna stratégia na oslovenie pracujúcich. S týmto nemožno súhlasiť (takýmto názorom som sa už venoval v článku „K niektorým názorom v komunistickom hnutí“). Tým, že pracujúcim zahmlievame skutočnosť (a to ešte v čase zostreného útoku vládnucej triedy proti nim!), ich len klameme a potvrdzujeme a legitimizujeme tým tento systém. Ďalšou otázkou je či je to skutočne len „taktika“ a nie odraz vedomia jej tvorcov. Chceme ešte zdôrazniť jednu podstatnú vec a síce, že revolúciu vykonáva trieda a nie osamotená strana. A to trieda, ktorá si uvedomuje svoje postavenie, svoje záujmy a organizuje sa v strane, odboroch a ďalších organizáciách. Činnosť komunistickej strany by mala spočívať v triednom uvedomovaní robotníckej triedy. Bez toho k zmene nikdy nedôjde. Hoc má KSS množstvo argumentov, na billboardoch potvrdzuje tento systém a absolutizuje parlament. Nebolo na nich ani slovo o kapitalizme a jeho odstránení. Klamanie nepovažujem za správnu taktiku (pokiaľ sme naozaj komunisti, vychádzame z marxizmu-leninizmu a vychádzame z dialektického a historického materializmu). Odkedy komunistická strana OTUPUJE triedne uvedomenie? Za správne považujem to, čo už bolo spomenuté vyššie a to poukazovať na triedny boj (spôsobom prístupným pre laikov) a na tomto boji sa zúčastňovať v prvých

radách. Okrem volieb sa musíme v tomto boji sústrediť sa spojenie s pracujúcimi, čo taktiež robí len pár ľudí. Drvivá väčšina len kandiduje a voľby predstavujú alfu a omegu diskusií.

Ľavicový „extrémizmus“

Kapitalisti označujú extrémizmom všetko, čo je proti nim. Za extrémistov považujú už aj ekologických aktivistov – skrátka každého, kto ohrozuje ich zisky, vrátane komunistov. Odsúdenie „ľavicového extrémizmu“ predsedami KSČM i KSS potvrdzuje ich reformistickú politiku. Predseda KSČM sa takto vyjadril proti mladým komunistom z bývalého KSM, ktorí boli prítomní na spomienkovom stretnutí v Lidiciach (ktorého sa zúčastňujú už mnohé roky). Pravícové médiá sa predsedu pýtali či mu neprekáža, že sú tu „extrémisti“. Namiesto toho, aby sa ich zastal, ustúpil pred pravicom. K odsúdeniu „ľavicového extrémizmu“ po vzore KSČM z úst predsedu KSS došlo pred antifašistickým pochodom Banskou Bystricou v roku 2009. Tu zdôrazňujem kontext celej záležitosti, kde nešlo o vymedzenie sa voči rôznym teroristickým skupinám, ale voči mladým komunistom! Čo to znamená? Znamená to ubezpečovať, že budeme konať v medziach tohto zriadenia, zmenená to zrieknuť sa komunistických myšlienok, nakoľko tie sú o zvrhnutí kapitalizmu. Pravica označí komunistov za extrémistov a predsedovia !! komunistických!! strán, ktoré by mali proti nim bojovať im takto pritakávajú? Nemali im azda odpovedať že extrémizmom je v mene zisku zbadačovať ľudí, zbrojiť a vyvolávať svetové vojny? Nie je to dehonestácia komunistických myšlienok a komunistického hnutia?

Za podotknutie tiež stojí, že ľudia, ktorí zastávali marxisticko-leninské názory boli ako „extrémisti“ zo strany vylúčení.

To sú teda dôvody, prečo tvrdím, že politické smerovanie KSS nie je komunistické.

S. Pirošík

2. Stanovisko SZM k návrhu Predsedníctva ÚV KSS na vylúčenie predsedu SZM Miroslava Pomajdika a tajomníka SZM Stanislava Pirošíka z KSS.

Uvedenie do kontextu

Po ďalších neúspešných voľbách z ÚV KSS odstúpil Peter Nišponský a navrhol ako svojho náhradníka Stanislava Pirošíka. Keďže ÚV by mal logicky doplniť počet členov na najbližšom zasadaní, predpokladali sme, že sa bude hlasovať medzi navrhnutými kandidátmi na členstvo. Aj spomínaný kandidát Pirošík si v KSS, či už vo svojom okrese, kraji, ale aj na celom Slovensku zháňal podporu pri hlasovaní. Včas bolo odoslané aj odporúčanie z OV KSS Bytča a to napriek tomu, že niektorí členovia vedenia KSS, (ktorých vieme aj osobne vymenovať) operovali pred základňou s falošnou informáciou, že OV KSS Bytča Pirošíka nemá v láske. Tak isto OV KSS Spišská Nová Ves na svojom riadnom zasadnutí navrhol a načas zaslal odporúčanie Miroslava Pomajdika za člena ÚV. Namiesto hlasovania o novom členovi ÚV, ktoré vôbec nebolo na programe, prišlo predsedníctvo ÚV KSS dňa 23. júna 2012 s návrhom na vylúčenie dvoch popredných členov SZM a aktívnych komunistov Stanislava Pirošíka a Miroslava Pomajdika zo strany.. Oficiálnym dôvodom podľa našich zdrojov z ÚV malo byť zverejnenie svojich prí-

spevkov zo „Seminárov ľavicovej mládeže“, ktoré sa konali 16. júna, na internete. Tieto príspevky boli označené ako „riešenie vnútrostraníckych záležitostí na verejnosti“.

Semináre ľavicovej mládeže

SZM tieto semináre organizuje pravidelne už niekoľko rokov. Ich súčasťou bolo vždy vystúpenie hostí a na záver verejná diskusia o situácii v komunistickom hnutí na Slovensku. Nakoľko SZM je presvedčený, že komunistická politika sa nedá a nemôže robiť v úzkom kruhu a za chrbátmi ľuďi, na ktorých potom len hráme politickú formu „všetko je OK“, semináre vždy mali a aj budú mať verejný charakter. Na tieto semináre boli vždy pozývaní aj ľudia z vedenia KSS. Či už ako oficiálni hostia, aj ako diskutujúci. Ešte minulý rok bol pozvaný predseda KSS, Jozef Hrdlička, ako jeden z hostí. Ten však napokon odmietol zúčastniť sa semináru, zrejme kvôli prítomnosti ľuďi, ktorých jeho vedenie v minulosti z KSS vyhodilo a neposlal za seba ani náhradu. Veľmi sme sa tešili na argumenty z oboch strán, no napokon sme sa nedočkali. Aj pre takéto nespoľahlivé správanie sa vedenia KSS sme tento rok ako hostí nikoho z vedenia nepozvali. No ako diskutujúcich sme pozvali každého z KSS, na koho sme mali kontakt, vrátane predsedu. Seminár mal tému „možnosti organizácie mládežníckych hnutí v boji proti kapitalizmu“. Rečníkmi boli zástupcovia organizácie REBELL z Nemecka, SMKČ-KSM z Českej republiky a predseda SZM, Miroslav Pomajdik. Na jeho príspevok nadviazala ďalšia diskusia o situácii v komunistickom hnutí u nás – tak ako vždy. Jednotliví diskutujúci hodnotili situáciu u nás a navrhovali riešenia do budúcnosti. Šlo o hodnotenia ako také, nie o vyslovene vnútrostranícke záležitosti spojené s konkrétnymi menami. Diskusný príspevok zverejňujeme na záver. I tu došlo k zavádzaniu základne zo strany predsedu KSS, ktorý na zasadnutí rôznych orgánov prítomným tvrdil, že Pirošík na seminári vyslovil, že so stranou nechce mať nič spoločné. Nič také z jeho úst na tomto podujatí nezaznelo. Napokon – môže človek, ktorý si zháňa odporúčanie do ÚV tvrdiť pár dní pred hlasovaním niečo také?

Má byť komunistická strana sektou?

Po takomto návrhu z dielne P ÚV KSS sa natíska otázka, či si vôbec môžeme dovoliť hovoriť o situácii v našom hnutí aj medzi členmi SZM, ktorí nie sú členmi strany, už nehovoriac o okruhu našich sympatizantov či širšej verejnosti. A ak nie, máme sa k ním správať ako typickí politici, hrať na nich formu a pchať im letáky do rúk? Rozdiel medzi buržoáznymi a komunistickými stranami je v tom, že komunistická strana sa snaží zorganizovať pracujúcu triedu proti kapitalizmu. Buržoázne strany potrebujú len voličov a opierajú sa o kapitál. Politika komunistickej strany by sa teda mala dotýkať verejnosti. Názory verejnosti by ju mali zaujímať, malo by sa o politike KS živo diskutovať. A ak sú niekde nesprávne názory, treba ich názorne vyvrátiť, treba dokázať, že sú nesprávne, treba viesť polemiku. Spomeňme si, koľko „vnútrostraníckych“ prác napísal napríklad Lenin, kde názorne vysvetľoval spory v dôležitých otázkach so spolustraníkmami, ale aj odhaľoval klamstvá a zradcovskú politiku menševikov či iných prúdov. A tie práce vychádzali na pokračovanie v novinách, ktoré si mohol prečítať každý robotník a mnohí z nich dodnes čerpajú. Od KSS by sa pri súčasných výsledkoch očakávala dôsledná sebareflexia, no verejnosť sa jej nedočkala. Namiesto toho prišlo len strohé vyjadrenie, že ľudia za ľavicu chápu Smer a nie KSS, ktorá spravila všetko čo je v jej silách. SZM vydalo do mesiaca po voľbách svoje hodnotenie volebných neúspechov a rozoslalo ho

členským základniam SZM i KSS. Rovnako na seminári pokiaľ chceme zhodnotiť súčasný stav, a postaviť komunistické hnutie na nohy, nemôžeme očakávať chválospevy a vyhýbanie sa základným otázkam politiky. V spomínanom diskusnom príspevku autor poukázal aj na nedostatky SZM.

Aby niekto tento odstavec neprekrútil do druhého extrému, je nevyhnutné spomenúť, že sa nemusí ísť na verejnosť s každým jedným osobným pochybením, či nedôslednosťou kompetentných osôb. Tu však ide o základné otázky fungovania komunistického hnutia, nie o niečie „pochybenia“.

Komu to pomôže?

Odmietame štýl práce, v ktorom by SZM mal bez rozmyslu vždy pracovať a „pomáhať“ KSS, aby tým jeho členovia dokazovali, že sú komunistami. Bez uváženia podporovať všetko z dielne KSS, nekritizovať, prehliadať základné politické smerovanie a hlavne pracovať – aj tak si niektorí predstavujú „oddaného komunistu“. Realita je taká, že všetci neľaháame za jeden koniec, čo sa konečne prejavilo pri návrhu P ÚV KSS a skryté rozporý nadobudli otvorenejšiu formu, čo je výrazný posun vpred. Prestať polemizovať, aby sme navonok ukázali, že je všetko v poriadku nemá zmysel. Mlčanie naopak dá monopol likvidátorskému politickému smerovaniu a utlmí diskusiu o dôležitých otázkach. Obvinenia z rozbíjačskej činnosti sú nepravdivé. Rovnako tak nie je pravdou, že sa nechceme zjednocovať. My sme rozhodne za pevnú jednotu v KSS. Dôležité je si uvedomiť z čoho pevná jednota v strane vyplýva. Nieкто si pevnú jednotu predstavuje ako súhlasné prítakávanie, nekonečné kompromisy, vyhýbanie sa sporným otázkam. Jednotu založenú na takomto chovaní nemožno považovať za pevnú. Je to jednota mechanická, takýto členovia majú tendenciu v okamihu poprieť starý názor a prijať nový, podľa návrhov úzkeho vedenia strany, len aby nenastal rozpor. Sme toho názoru, že pevná jednota je priam podmienená otvorenou diskusiou a polemikou. Len na základe diskusie, kde budú konfrontované rôzne názory, možno dospieť k rozhodnutiam a záverom na ktorých sa zhodne drvivá väčšina – pochopí objektívnu potrebu toho či onoho rozhodnutia. Samozrejme, že kvalitná diskusia si vyžaduje aj patričné vedomosti, jednak z ML a ďalej aj odborné vedomosti pre riešenie konkrétnych problémov. Inak pôjde len o subjektívne názory neopierajúce sa o znalosť problému. Strana a ani jej predsedníctvo nie sú pyšné princezné, ktoré musíme za každú cenu dobýjať – zvlášť po tom, keď dali konečne najavo svoj názor. Hnutie prežije, oni nie. A aj preto je potrebné aby ľudia vedeli kto je kto.

Ústredný výbor SZM

O charaktere, funkcii a význame komunistickej strany

Georg Vavra,

(Komunistická iniciatíva Rakúsko)

Od porážky socializmu v ZSSR a v Európe sa komunistické hnutie nachádza v kríze. Niektoré pôvodne komunistické strany zanikli, alebo sa transformovali na sociálnodemokratické strany. Iné strany a organizácie zasa bojujú o obnovu svojej komunistickej identity, a tým pádom aj o zachovanie a nový rozmach celosvetového komunistického hnutia. Naša organizácia, Komunistická iniciatíva Rakúsko (KI), patrí k posledne menovaným. V rámci nášho príspevku na seminári SZM sa chceme venovať tematike komunistickej strany, jej charakteristiky a významu v rámci komunistického hnutia. Za týmto účelom predkladáme nasledujúcich desať téz.

1) Komunistická strana je stranou pracujúcej triedy. Pracujúca trieda je v kapitalizme utláčanou a vykorisťovanou triedou, zároveň je jedinou revolučnou triedou. Jej historické poslanie spočíva v prekonaní kapitalizmu a etablovaní socialistickej spoločnosti. Aby bola schopná to uskutočniť, musí byť uvedomelá, mobilizovaná, vyškolená, organizovaná a vybavená revolučným vedomím. Nástrojom k tomuto je komunistická strana ako samostatná organizácia najpokrokovejšej časti pracujúcej triedy.

2) Komunistická strana je antikapitalistickou stranou. Jej strategickým cieľom je prekonanie kapitalizmu. Toto sa uskutoční v socialistickej revolúcii, ktorá je míľnikom v budovaní vlády organizovanej pracujúcej triedy. Túto svoju nadvládu využije na zrušenie súkromného vlastníctva výrobných prostriedkov a ich prevedenie do vlastníctva spoločenského. Výstavbou socializmu, zrušením tried, plánovitým rozvojom socialistickeho hospodárstva a celej spoločnosti budú vytvorené podmienky k prechodu k beztriednej spoločnosti – ku komunizmu.

3) Komunistická strana je revolučnou stranou triedneho boja. Ovláda všetky formy boja, ktorý cielene vedie v oblasti politiky, ekonomiky a ideológie. Odmieta myšlienku reformizmu a postupnej transformácie kapitalizmu smerom k socializmu. Napriek tomu bojuje za pozitívne reformy, ktoré však predstavujú len oporné body na ceste k úplnej emancipácii pracujúcej triedy. Nevyhnutným vyvrcholením triedneho boja je socialistic-
ká revolúcia pracujúcej triedy.

4) Komunistická strana je antiimperialistickou stranou. Svetový imperialistický systém rozdeľuje Zem na imperialistické mocnosti a závislé krajiny, utláčané a vykorisťované imperialistami. Komunistická strana obhajuje právo na sebaurčenie národov proti imperialistickému a neokoloniálnemu zotročeniu, zasadzuje sa o národnú suverenitu a nezávislosť a podporuje antiimperialistické oslobodzovacie hnutia. Bojuje proti rôznym národným imperializmom, či už sa jedná o imperializmus USA, alebo o mocnosti spojené v imperialistickom zväzku Európskej únie.

5) Komunistická strana je internacionalistickou stranou. Je súčasťou celosvetového revolučného hnutia a vo svojej vlastnej krajine prináša svoj príspevok k prekonaniu ka-

pitalizmu v celosvetovom meradle. Udržiava súrodenecký vzťah a výmenu medzi komunistickými a robotníckymi stranami iných krajín. Hlásia sa k solidarite s existujúcimi socialistickými štátmi.

6) Komunistická strana je antifašistickou stranou. Odhodlane bojuje proti fašizmu, či už predstavuje ohrozenie vo forme fašistických zoskupení alebo prostredníctvom fašizácie štátu. Podčiarkuje charakter fašizmu ako osobitej formy vlády monopolistickej buržoázie, ako otvorenej a teroristickej diktatúry najreakčnejších a najagresívnejších častí monopolného a finančného kapitálu.

7) Komunistická strana je demokraticko-centralistickou stranou. Vnútrotným organizačným princípom komunistickej strany je demokratický centralizmus. Je teda organizovaná v súlade s princípmi demokracie, centrálného riadenia, kontroly, jednotnosti a záväznosti, disciplíny, kolektivismu a zodpovednosti, ako aj kritiky a sebakritiky.

8) Komunistická strana je marxistickou-leninskou stranou. Celé pôsobenie komunistickej strany sa zakladá na teoretických poznatkoch Karla Marxa, Friedricha Engelsa a V. I. Lenina, ako aj ostatných teoretikov marxizmu-leninizmu. Na týchto základoch spočíva analýza, program i stratégia komunistickej strany. Úlohou komunistickej strany je aplikácia marxizmu-leninizmu, jeho ďalší tvorivý rozvoj a jeho obrana proti revizionizmu a „ľavicovému radikalizmu“.

9) Komunistická strana má minulosť. Nadväzuje na najlepšie tradície revolučného a marxistického hnutia pracujúcich, Zväzu komunistov, Medzinárodnej asociácie pracujúcich, niekdajšej II. Internacionály a Komunistickej internacionály. Hlásia sa k pozitívnej úlohe a historickému významu socializmu v 20. Storočí v Sovietskom zväze a Európe, nezrieka sa však ani kritickej polemiky vo vzťahu k nemu. Získava tým poznatky pre súčasnosť – zachováva dobré a učí sa z chýb.

10) Komunistická strana je stranou budúcnosti. Existencia samostatnej komunistickej strany má centrálny význam pre revolučné hnutie pracujúcich. Bez nej nebude možný efektívny boj proti ničivému kapitalizmu a víťazstvo nad ním. Je nevyhnutná, ak má mať ľudstvo budúcnosť, ktorá by dala pozitívnu odpoveď na otázku: socializmus alebo barbarstvo?

Súhrnne možno povedať: komunistická strana je revolučnou a antiimperialistickou bojovou stranou pracujúcej triedy, stojacou na pôde marxizmu-leninizmu. Takáto strana momentálne v Rakúsku nejestvuje. Ani Sociálnodemokratická strana (SPÖ), ktorej vedenie sa už pred sto rokmi postavilo na stranu kapitálu a kontrarevolúcie, ani ľavicovo-voluntaristická a zčasti antimarxistická takzvaná „Komunistická“ strana Rakúska (KPÖ), nespĺňajú vyššie uvedené kritériá – a ani o to neusilujú. Je to ich právom. Nám však z toho vyplýva povinnosť, pracovať na založení takejto strany. Naša organizácia, Komunistická iniciatíva Rakúsko, ktorá mala doteraz len cieľ sústreďovať marxistov-leninistov, o to usiluje už sedem rokov, v dobrej spolupráci s marxisticko-leninskými organizáciami Komunistickej mládeže (Kommunistische Jugend) a Komunistických študentov v Rakúsku (Kommunistische Studenten in Österre-

ich). V posledných mesiacoch sme podnikli veľmi konkrétne kroky k založeniu a konštituovaniu novej revolučnej, marxisticko-leninskej strany v Rakúsku, k čomu aj dôjde v dohľadnej budúcnosti. Bez ohľadu na to, ako sa táto strana bude volať, môžeme každopádne prisľúbiť, že bude zodpovedať uvedeným kritériám.

Na záver sa chceme ešte raz poďakovať za pozvanie na tento seminár. Je veľmi dôležité umožniť výmenu názorov medzi revolučnými socialistickými a komunistickými silami, aby došlo k vytvoreniu spoločnej základne, na ktorej by bolo možné spolupracovať v najlepšom internacionalistickom duchu. V tomto zmysle sa nám nič nejaví naliehavejšie, než prehľbiť spoluprácu predovšetkým medzi revolučnými organizáciami z Rakúska a zo Slovenska, keďže Viedeň oddeľuje od Bratislavy iba 50 km. Preto by nás veľmi tešilo, ak by sme v nasledujúcom roku mohli privítať zasa slovenskú delegáciu u nás vo Viedni. Predsedníctvo KI bude v nasledujúcich týždňoch a mesiacoch uvažovať o vhodnom a dôstojnom rámci pre toto stretnutie a včas vás informovať.

Kognitívna disonancia Strany

(Má byť Strana fetišom alebo naozajstným revolučným nástrojom?)

Karanowak

(nezavisli.blogspot.com)

1. Rozbor

Tendencia konať v súlade so svojimi ustálenými postojmi navzdory novým skutočnosťami, ktoré protirečia predchádzajúcej predstave sa nazýva kognitívna disonancia. V skratke ide o nevôľu prijať či sa vnútorne vysporiadať s novými podstatnými faktami. Namiesto vyrovnania sa s týmito skutočnosťami je reakciou túžba odstrániť alebo banalizovať ich.

Marx v Osemnástom brumairi komentoval Heglove slová, že všetky svetodejinné udalosti a osoby vystupujú dva razy, dodatkom, že najprv ako tragédia, potom ako fraška. Fraškou komunistov idúcou po tragédii krachu reálneho socializmu vo východnej Európe je neschopnosť vyrovnáť sa so stopou, ktorý tento pád zanechal. Socializmus totiž zomrel, no jeho pohrobkovia sú dnes na smiech.

Súčasný predominantný názor nám v podstate predkladá predstavu o tom, ako tragédia krachu len potvrdila mytologickú múdrosť, že každú hybris, čiže aroganciu voči bohom, čaká nemesis, odplata osudu za arogantnosť či nemiernosť a bohurovnosť. Alebo po našom: **precenenie** ľudských síl a **schopností** alternatívnej plánovacej ekonomiky **vybudovať** rovnostársku a spravodlivú spoločnosť bez útlaku **navzdory reálnym možnostiam sa vypomstilo rozpadom** samotného projektu a následným **zaostávaním** postkomunistických krajín voči zvyšným, kapitalistickou cestou sa uberajúcim, krajinám Západu.

Úlohou komunistov dnes však napriek tomu nie je iba si konečne uvedomiť túto spiatocnícku ideologickú interpretáciu, ktorej snahou je udržiavať status quo, ale prísť s novým prístupom ako zotrvať v boji za spravodlivejšiu spoločnosť a obhájiť si ho pred verejnosťou. Boj s nemožným totiž nie je mementom pred trestom a neúspechom, ale

samotnou podstatou komunistickej politiky tak, ako to vyjadruje známy **propagandistický** plagát na Kube s heslom: „*Luchar contra lo imposible y vencer.*“ (Bojovať proti nemožnému a zvíťaziť.)

Na margo rozdielu propaganda versus realita poznamenajme, že (bez ohľadu na propagandu západnú) na socialistickej Kube je vyššia (takmer 100%) gramotnosť, vyšší priemerný vek dožitia, a nižšia detská mortalita ako v susedných, kapitalistických krajinách Karibiku, ako Dominikánska republika, Jamajka či Haiti, na ktoré navyiac nie je uvalené obchodné embargo. Z týchto údajov tiež vyplýva fakt, že v Indexe ľudského rozvoja vypracovanom OSN sa na začiatku krízy, v roku 2007, umiestnila Kuba pred spomínanými krajinami, ba i Mexikom. Ako to, že bieda tieto -v uvodzovkách- slobodné krajiny neobišla? A kto má z tejto -takzvanej- slobody prospech?

Ako sa teda oslobodiť od minulosti, posunúť sa ďalej a odťažiť vedomia ľudí od násosov antikomunistickej propagandy? Prevrat režimu bol pre ľudí náhlou zmenou, na ktorú nedokázali dostatočne adekvátne reagovať, preto by sme ho mohli nazvať traumou. Charakteristikou traumy je otrasenie z nečakanej udalosti a jej následné zabudnutie. Potreba vyrovnáť sa s touto udalosťou a nejako ju spätne začleniť do svojo života je však dnes bránené zo všetkých strán, a to nie náhodou. Neustále, resp. opakované vyvolávanie negatívnych spomienok a asociácií spojených s minulým režimom zabraňuje ich **po-
chopeniu a prijatiu** jednotlivcom, pričom ostáva naďalej **považovaný za niečo cudzie**, iracionálne, zakázané, čomu sa treba vyhnúť, odsúdiť to, alebo najlepšie ponechať v zabudnutí. To sa deje rôznymi spôsobmi, napr. prostredníctvom zrovnávania komunizmu s fašizmom, vypočítavaním miliónov obetí systému, odhaľovaním hojných spolupracovníkov bývalej tajnej služby medzi verejne známymi ľuďmi (od umelcov, cez politikov po cirkevných hodnostárov), otváraním parodujúcich múzeí, hľadaním obetí komunizmu, opozdeným prijímaním zákonov zakazujúcich popieranie jeho zločinov či zosmiešňujúcimi filmami. Pre súčasnú moc znamená prijatie bývalého režimu jednotlivcami za svoju súčasť nebezpečnú hrozbu jeho možného zopakovania – vrátenia sa k sociálne spravodlivejšej spoločnosti. I keď kapitalizmus prešiel viacerými štádiami a ďalej sa vyvíja, treba chápať, že ideologické mechanizmy neustále fungujú tak, aby ho udržali.

Majúc to na mysli, sa následne netreba čudovať, že ľudia **na symboly** komunistov reagujú **pozdráždene**. Pripomína to pieseň *‘Yes it is’* skupiny Beatles, kde sa spieva o chlapcovi, ktorý prosí svoje dievča, aby nenasila červenú -aspoň spočiatku-, pretože šaty takej farby nosilo jeho predchádzajúce dievča, a to ho, namiesto radosti zo stretávania sa s ním, robí smutným. Práve čosi podobné postrehol i Marx v už spomínanom *Bru-
mairi*, totiž, že sa ľudia na to, aby dokázali prijať niečo nové, pridŕžajú starých šablón, ktorým je ale možné dať nový význam. Taktó sa Francúzska revolúcia predstavovala v odkazoch na rímsku republiku a revolúcia v roku 1848 na tú Francúzsku... Ak má proletárska revolúcia vytvárať niečo nové, nemala by sa vzťahovať na minulé. Ako teda pracovať s Komunistickou stranou, jej symbolmi a jazykom?

Ak vieme, že by dnes buržoázia najradšej zatratila Komunistickú stranu v minulosti, či poslala ju do ilegality, kým zatiaľ prejavuje “len“ silnú nevoľu prijať socialistic-
kú minulosť za svoju, treba priznať aj to, že sa trauma týka aj druhej strany. So všetkou úctou k odvahe a vernosti starších, zaslúžilých členov Strany je však pre túto skupinu jej terajší stav celkom vyhovujúci. **S traumou** z globalizovaného kapitalizmu, ktorý zneistil takmer všetkých, predstavujúceho dnes horúcu a trvácú prítomnosť, **sa nie je ľahké vy-
rovnať**. V tejto situácii vystupuje Strana ako fetiš, teda veľmi dôležitý **záchytný bod**

predstavujúci premostenie s minulosťou, vytvárajúci zdanie akoby sa nič nezmenilo. Spomienka je bezpečne uložená v nejakej veci, ako napríklad pri hrobch blízkyh zosnulých, udržiavajúcich ich traumatickú stratu pre nás v istom odstupe tak, že spomienky na nich majú svoj vymedzený priestor.

To však môže vytvárať prekážku pre obnovenie činnosti Strany, ktorá by mala reagovať na nové pomery a problémy. Názov 'Komunistická strana' je rozšírený po celom svete a má aj svoje patričné zastúpenie v mnohých krajinách od Británie cez Argentínu, Južnú Afriku, Irán, Indiu, až po Japonsko a USA, pričom je zrejmé, že nejde o nacionalisticky, ale internacionalisticky orientované strany.

Takto prichádzame k problému kognitívnej disonancie Strany, teda k rozhodnutiu, či má slúžiť ako fetiš, založený na nostalgii a posvätnej úcte k stratenému alebo byť revolučným nástrojom premeny spoločenského poriadku prostredníctvom organizácie komunistického, vo význame antikapitalistického, hnutia.

2. Podnety

Je pochopiteľné, že začať na Slovensku budovať nové bunky, formy spolupráce a nadväzovať kontakty, v období rozpadu rozsiahlej, dvojmiliónovej členskej základne, je spočiatku značne náročné. Ak by mala tá istá strana celkom iné renomé a tisíce členov, noví by pribúdali ľahšie ako keď je členov len zopár v každom meste, nevzbudzuje dôveru a jej meno nepôsobí dôveryhodne. Otázkou v tomto stave samozrejme je, čo robiť, ako to zmeniť, či ako nábrať nových členov, ktorí by napomohli propagácii myšlienok solidarity, sociálnej spravodlivosti a organizovanosti. Odpoveď však môže byť jednoduchá: ak s niečím nesúhlasím, či chcem niečo zmeniť, už mám vymedzené pole pôsobnosti a možno mám podnety pre aktivity a ďalšiu činnosť. V každom prípade, teda aj vtedy, keď nie je jasné odkiaľ začať, je dobré preberať svoje názory s druhými, aktívnymi, otvorenými, či naklonenými ľuďmi a vyhľadávať užitočné informácie k témam, ktoré ma zaujímajú. Sebavzdelávanie sa a debaty sú nevyhnutnou súčasťou každého politického aktivizmu či už prebiehajúceho alebo ešte len začínajúceho. Podcenenie teórie môže znamenať nesprávne nasmerovanie energie, zlú komunikáciu či propagáciu témy, alebo vyčerpanie síl a následnú rezignáciu na akúkoľvek ďalšiu aktivitu. Niekedy je preto **lepšie premýšľať**, venovať sa teórii a študovať, **ako za každú cenu konať**. Odstrašujúcim príkladom môžu byť hnutia inšpirované dokumentmi Zeitgeist, protesty Gorila, či občianski aktivisti stojaci a rozčarované padajúci na vlastných stroskotaných témach.

To ale neznamená odmietanie spolupráce. Naopak, práve komunisti si potrebujú napraviť renomé a rozlične **podporovať vybrané agendy**, organizácie a iniciatívy, vďaka čomu môžu ich idey preniknúť medzi aktivistov, verejnosť a získať si tak nových členov, či sympatizantov. Pri kritizovaní iných iniciatív ako nekonceptných a nedostatočných treba mať na pamäti, že komunisti sú podobne neadekvátne vnímaní druhou stranou. Spoliehať sa na to, že je len otázkou času či ekonomického tlaku, kedy sa ľudia stanú politicky aktívnymi je mylné a nedostatočné. Ekonomický tlak môže viesť k preferovaniu jednoduchých, rasistických či fašistických riešení a čakanie na automatickú revolúciu môže byť nepríjemným prekvapením. Pri budovaní organizácie je dôležité rozdelenie úloh v rámci jednotlivých skupín, no tiež vnútorná **komunikácia**. Okrem pravidelných stretávaní sa by to malo byť aj zvolenie si vhodného média. Ako podotýka Mi-

chael Albert, v komunikácii s nepolitizovaným publikom sa dajú používať rozšírené, komerčné kanály, no aktivisti by medzi sebou mali používať vlastné nástroje, ktoré nepredávajú, nekúskujú, nemanipulujú a nezneužívajú vložené dáta, ale pre ktoré sú naše priority na prvom mieste. Jedným z takých miest je infoportál *Zcommunications* a alternatívna sociálna sieť *Zsocial* z jeho dielne.

Takisto je dôležité **nepodceňovať program a ľavicovú orientáciu** Strany, keďže, ako upozorňuje Michael Hauser, dnes aj ultrapravicové strany (napr. v Čechách strana DSSS) prichádzajú s požiadavkami na práva zamestnancov, zamestnaneckú participáciu, ochranu kultúrneho dedičstva, prešetrovanie privatizačných podvodov a korupcie atď. Komunisti musia preto, na rozdiel od nich, ako radikálna ľavica, okrem tých tém, vždy stáť na strane slabších, chudobných a vystupovať dôsledne proti rasizmu a xenofóbi. Orientáciu v rôznych verejne diskutovaných, komplexných a kontroverzných témach im má byť formulovanie či **preformulovanie daných problémov z pohľadu triedneho boja** a odmietnutie možnosti dominantných diskurzov ponúkajúcich voľbu medzi “dvoma stranami jednej mince“. Treba mať na pamäti, že ak si volíme medzi liberalizmom alebo konzervativizmom, vopred sme si už zvolili kapitalizmus a jeho hru.

Neoliberalný globálny kapitalizmus priniesol nové výzvy komunistickému hnutiu. Kladenie dôrazu na individualizmus, a to, že jednotlivec môže všetko dokázať vlastnými silami, rozbilo spoločenské i ľudské vzťahy presne podľa Marxovho opisu v *Komunistickom manifeste*. Revolučnou stratégiou by preto mal byť opak týchto procesov, teda nie ďalšie podrývanie, ale **budovanie nových vzťahov spolupatričnosti** od organizácií a odborov, po samotné ľudské vzťahy a dôveru. Treba tiež trvať na zedefinovaní podmienok, ktoré ľuďom zaručujú kvalitný a dôstojný život a nedať sa zmiasť tendenciami preferujúcimi nestálosť, ktoré vyhovujú tekutým časom pozdného kapitalizmu, ako tento stav zdefinoval Zygmunt Bauman.

Ak sa Marxovi podarilo zedefinovať úlohu pracujúcej triedy v revolučnom procese a teoreticky podporiť oprávnenosť jej snáh, mali by sa dnes komunisti zamerať na tie skupiny, ktoré súčasná liberálna demokracia nedokáže integrovať, alebo ich nevidí. Kto sú v súčasnosti tí vylúčení, ktorých systém produkuje stále viac a na ktorých tiež funguje? Nie sú nimi práve imigranti a iné skupiny zbavované ľudských práv, kto dnes v Západnom svete prebral rolu proletariátu? Práve v postojoch k imigrantom sa totiž zraňuje charakter a podstata danej politiky, a to konkrétne v súvislosti s postojom k právam ostatných pracujúcich. **Protest pracujúcich** voči neriešeniu otázky prisťahovalcov a z toho vyplývajúceho znižovania plátov **sa mení na proletársky**, teda **revolučný**, vtedy, ak sa na princípe rovnosti berú do úvahy **práva všetkých**, teda i prisťahovalcov. Tento protest je oprávnený a nemôže ho vyriešiť multikultúrna tolerancia, ale spoločný boj za práva všetkých ľudí bez rozdielu, odmietajúci rasizmus a založený na prostom predpoklade, že akýkoľvek prisťahovalec je občanom – resp. právoplatným členom spoločnosti. Dôsledky nehájenia práv všetkých, teda zameriavanie sa len na práva “domácich“, situáciu, ani krízu neriešia, ale vedú k zúfalým a deštruktívnym dopadom (pogromy, deportácie, diskriminácia), ktoré je možné sledovať v Grécku či Francúzsku. Slovensko sice nie je cieľovou krajinou imigrantov, a to aj pre podmienky, ktoré sú tu vytvorené, no má svoje iné skupiny vylúčených, na ktorých sa láme celá proletárska politika. Najdôležitejšou otázkou je, či **bojovať za práva všetkých** a brať do úvahy zbedačené, vylúčené minority, alebo veriť, že ich izoláciou je možné mať dobrý kapitalizmus bez kríz, vojen, vykorisťovania a všeobecného strádania.

POUŽITÉ ODKAZY:

<http://country-facts.findthedata.org/compare/18-50/Cuba-vs-Dominican-Republic>

<http://country-facts.findthedata.org/compare/18-158/Cuba-vs-Haiti>

<http://country-facts.findthedata.org/compare/18-184/Cuba-vs-Jamaica>

http://hdr.undp.org/en/media/HDR_20072008_EN_Indicator_tables.pdf

http://www.sok.bz/index.php?option=com_content&task=view&id=448&Itemid=49

<http://www.denikreferendum.cz/clanek/10095-rasisticka-liberalni-demokracie>

http://zpravy.idnes.cz/normalizace-tu-jeste-neskoncila-tvrdi-historik-michal-pullmann-pw7-/kavarna.aspx?c=A110601_183550_kavarna_chu

<http://www.zcommunications.org/facebook-is-diseased-zsocial-as-medicine-by-michael-albert>

